

บทที่ 4

กลวิธีการเขียนของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งในวรรณกรรม ของ ยูวตี ต้นสกุลรุ่งเรือง

วรรณกรรมที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนของ ยูวตี ต้นสกุลรุ่งเรือง ได้เสนอเรื่องโดยใช้กลวิธีการเขียนทั้งสารคดีและบันเทิงคดี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 กลวิธีการเขียนวรรณกรรมประเภทสารคดีที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งของ ยูวตี ต้นสกุลรุ่งเรือง

4.1.1 การตั้งชื่อเรื่อง และการตั้งชื่อบท

4.1.2 การเปิดเรื่อง

4.1.3 การเสนอเรื่อง

4.1.4 การปิดเรื่อง

4.1.5 การใช้ภาษา

4.2 กลวิธีการเขียนวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งของ ยูวตี ต้นสกุลรุ่งเรือง

4.2.1 แนวคิดสำคัญของเรื่อง

4.2.2 โครงเรื่อง

4.2.3 ตัวละคร

4.2.4 ฉาก

4.2.5 บทสนทนา

4.1 กลวิธีการเขียนวรรณกรรมประเภทสารคดีที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งของ ยูวตี ต้นสกุลรุ่งเรือง

สารคดีเป็นงานเขียนที่เสนอเรื่องได้อย่างสนุกสนาน ผู้อ่านได้เรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรมที่น่าสนใจ วรรณกรรมประเภทสารคดีจึงมีไปด้วยเนื้อเรื่องที่มีคุณค่าโดยจะขึ้นอยู่กับกลวิธีการเขียนสารคดี ซึ่งผู้เขียนได้สร้างสรรค์กลวิธีการเขียนเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้อ่าน ด้วยการตั้งชื่อเรื่อง การเปิดเรื่อง การเสนอเรื่อง และ การใช้ภาษา ผลการวิจัยพบว่า กลวิธีการเขียนสารคดี ของ ยูวตี ต้นสกุลรุ่งเรือง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1.1 การตั้งชื่อเรื่องและการตั้งชื่อบท

การตั้งชื่อเรื่องและการตั้งชื่อบท เป็นกลวิธีประการแรกที่จะทำให้ผู้อ่านสนใจให้ผู้อ่านอยากติดตามอ่านเรื่องราวต่อไป ผลการศึกษาพบว่า วรรณกรรมประเภทสารคดีที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ของ ยุวดี ต้นสกุลรุ่งเรือง มีการตั้งชื่อเรื่องและการตั้งชื่อบท 5 ลักษณะ คือ ตั้งชื่อตามชื่อสถานที่ ตั้งชื่อตามอาชีพของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ตั้งชื่อตามอาหารกวางตุ้ง ตั้งชื่อตามลักษณะของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง และตั้งชื่อด้วยภาษากวางตุ้ง ตามรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.1.1 การตั้งชื่อตามชื่อสถานที่

วรรณกรรมประเภทสารคดีที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ของ ยุวดี ต้นสกุลรุ่งเรือง มีการนำชื่อสถานที่มาตั้งชื่อเรื่องจำนวน 2 เรื่องคือ จากอสาถึงหย่าฉ่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงสยาม และกวางตุ้งเฮฮา

สารคดีเรื่อง จากอสาถึงหย่าฉ่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงสยาม เป็นสารคดีที่กล่าวถึง วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ผู้เขียนจึงตั้งชื่อเรื่องและตั้งชื่อบทแสดงให้เห็นถึงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกวางตุ้งอย่างชัดเจน ดังตัวอย่าง

จากอสาถึงหย่าฉ่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงสยาม
คนกวางตุ้งมาจากไหน
มณฑลกวางตุ้ง ที่ตั้งและภูมิศาสตร์
คนกวางตุ้ง

(จากอสาถึงหย่าฉ่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงสยาม. 2543 : 11-17)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ สารคดี เรื่อง จากอสาถึงหย่าฉ่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงสยาม ตั้งชื่อเรื่องและตั้งชื่อบทด้วยสถานที่ คือ คำว่า “กวางตุ้ง” “มณฑลกวางตุ้ง” ซึ่งเป็นชื่อของมณฑลหนึ่งที่ตั้งอยู่ในประเทศจีน และคำว่า “กรุงสยาม” จะเป็นชื่อเดิมของประเทศไทยเป็นสถานที่ที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจว่าและนำความเป็นมาของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งได้ง่ายขึ้นว่า สารคดีเรื่องนี้กล่าวถึงคนจีนที่เคยอยู่ในมณฑลกวางตุ้ง ได้อพยพสู่เมืองหลวงหรือกรุงเทพฯ ในประเทศไทย และมีเรื่องและความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศ โดยกล่าวเรื่องและสืบทอดวัฒนธรรมต่อเนื่องมาเป็นเวลายาวนานจนเรียกว่า ตำนาน

4.1.1.2 การตั้งชื่อตามอาชีพของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง

สารคดี เรื่อง จากอสาถึงหย่าฉ่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงสยาม มีการตั้งชื่อบทหรือตอนย่อย ๆ ตามอาชีพของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ดังตัวอย่าง

อาชีพนัดของคนกวางตุ้ง

ช่างกลึงคนหนึ่ง

อาสำ

(จากอาสำถึงหย่าหม่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงเทพฯ. 2543 : 53-81)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าการตั้งชื่อแบบนี้ เป็นการตั้งชื่อเรื่องตามอาชีพของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ผู้เขียนตั้งชื่อบทด้วยคำว่า “อาชีพนัด” แสดงให้เห็นถึงเนื้อเรื่องที่ปรากฏในบทนี้จะเป็นเรื่องทีพูดถึงการประกอบอาชีพของกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง และคำว่า “ช่างกลึง” จะเห็นถึงการประกอบอาชีพเป็นช่างกลึง คำว่า “อาสำ” หมายถึง กลุ่มผู้หญิงคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งที่ทำงานเป็นคนรับใช้ หรือแม่ครัวในครอบครัวไทย การตั้งชื่อตามอาชีพของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ทำให้ผู้อ่านเห็นถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งที่เข้ามาหากินในประเทศไทยด้วยการทำงานในอาชีพต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน

4.1.1.3 การตั้งชื่อตามอาหารกวางตุ้ง

สารคดี เรื่อง จากอาสำถึงหย่าหม่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงเทพฯ ได้กล่าวถึงวัฒนธรรมการทำอาหารของชาวกวางตุ้งซึ่งเป็นอาหารที่มีชื่อเสียง และได้รับความนิยมมาก ทำให้ทราบว่ากว่าจะเป็นอาหารอร่อยได้สักจาน ต้องใช้เวลาและฝีมือในการปรุงอาหาร ผู้เขียนจึงทำให้การตั้งชื่อตามอาหารกวางตุ้งซึ่งเป็นกลวิธีหนึ่งของเรื่อง ดังตัวอย่าง

สูตรอร่อยง่าย ๆ ซอนก๊อันท่อง ไช่หย่องซอยท่อง และหลิ่นเงาท่อง

เผี้ยตันเซาหยกจ๊ก

(จากอาสำถึงหย่าหม่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงเทพฯ . 2543 : 87-91)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้เขียนตั้งชื่อด้วยชื่ออาหารกวางตุ้ง ซอนก๊อันท่อง คือแกงจืดที่ใส่ผักเหี่ยวทำมาจากผักกาดเขียวชนิดหนึ่ง ไช่หย่องซอยท่อง คือแกงจืดที่ใส่ผักชนิดหนึ่งซึ่งคนกวางตุ้งนิยมรับประทานมาก หลิ่นเงาท่อง จะเป็นแกงจืดที่ทำด้วยรากบัว เผี้ยตันเซาหยกจ๊ก คือโจ๊กใส่ไข่เยี่ยวม้า คำว่า “สูตรอร่อยง่าย ๆ” ได้แสดงให้เห็นถึงความอร่อยของอาหารกวางตุ้งนั้นต้องใช้ฝีมือในการปรุง และมีวิธีทำอาหารที่แปลกแตกต่างจากคนจีนกลุ่มอื่น ผู้เขียนตั้งชื่อด้วยชื่อเรื่องและชื่อบทด้วยชื่อและลักษณะของอาหารกวางตุ้ง ทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้เกี่ยวกับอาหารกวางตุ้งซึ่งเป็นอาหารที่แปลกแตกต่างจากคนไทย ผู้อ่านจึงอยากติดตามอ่านเรื่องราวเกี่ยวกับอาหารกวางตุ้ง

4.1.1.4 การตั้งชื่อตามลักษณะของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง

สารคดี เรื่อง กวางตุ้งเฮฮา ได้กล่าวถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ อาหารการกิน ประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ ซึ่งเหมือนบ้างต่างบ้าง ไปจากชาวจีนอื่น ๆ และยังสะท้อนถึงนิสัยของคนกวางตุ้งไว้อย่างชัดเจน เช่น สารพัดไว (เดินไว ปากไว ทำงานไว) สารพัดจี (จีเหนียว จีไม้ จีประชด) สารพัดช่าง (ช่างคุย ช่างแหวะ ช่างกิน ช่างปรุง-อาหาร) ผู้เขียนได้แสดงให้เห็นในชื่อบทต่าง ๆ ในหนังสือ กวางตุ้งเฮฮา อย่างชัดเจน ดังตัวอย่าง

คนจีไม้

คนปากจืด

อาสาเสียงดัง

ประหยัดจริง ๆ

(กวางตุ้งเฮฮา. 2545 : สารบัญ)

จากตัวอย่างเห็นได้ ผู้เขียนตั้งชื่อตามลักษณะของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ได้แก่ คนจีไม้ แสดงให้เห็นว่าคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งมีนิสัยชอบพูดคุยเกินจริง คนปากจืด แสดงคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งที่ชอบพูดต่อว่าผู้อื่น อาสาเสียงดัง แสดงให้เห็นนิสัยโดดเด่นของผู้หญิงจีนกวางตุ้ง คือชอบพูดคุยเสียงดังมาก และประหยัดจริง ๆ” จะสะท้อนให้เห็นถึงคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งมีนิสัยประหยัดทุกสิ่งทุกอย่าง การตั้งชื่อเรื่องตามลักษณะของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งเช่นนี้ ทำให้ผู้อ่านเห็นถึงลักษณะนิสัยของกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งได้อย่างชัดเจนขึ้น

4.1.1.5 การตั้งชื่อด้วยภาษา กวางตุ้ง

ในวรรณกรรมประเภทสารคดีที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ของ ยุติ ต้นสกุลรุ่งเรือง ผู้เขียนตั้งชื่อด้วยภาษา กวางตุ้งดังเช่นชื่ออาหารกวางตุ้ง ทำให้ผู้อ่านได้รู้จักภาษา กวางตุ้ง ดังตัวอย่าง

ซอนกอนท่อง ไช่หย่องชอยท่อง และหลินเงาท่อง

เผย์ตันเซาหยกจ๊ก

เส็กจ้าย

(กวางตุ้งเฮฮา. 2545 : สารบัญ)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้เขียนตั้งชื่อด้วยภาษา กวางตุ้ง ซอนกอนท่อง คือแกงจืดชนิดหนึ่ง ซึ่งที่ผักแหว่ทำมาจากผักกาดเขียวชนิดหนึ่ง ไช่หย่องชอยท่อง คือแกงจืดที่ใส่ผักชนิดหนึ่ง หลินเงาท่อง คือแกงจืดที่ทำด้วยรากบัว เผย์ตันเซาหยกจ๊ก คือ โจ๊กใส่ไข่เยี่ยวม้า และเส็กจ้าย หมายถึงช่วงเวลาของกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งกินอาหารมังสวิรัต ผู้เขียนใช้ภาษา กวางตุ้งมา

ตั้งชื่อ นอกจากให้ผู้อ่านมีความรู้เกี่ยวกับอาหารกวางตุ้งและยังเข้าใจภาษา กวางตุ้ง และทำให้ผู้อ่าน รู้จักสำเนียงภาษาจีนกวางตุ้งได้ถูกต้อง

จากการศึกษาวิธีการตั้งชื่อเรื่องและการตั้งชื่อในวรรณกรรมประเภทสารคดีที่เกี่ยวกับ คนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งของ ยุวดี ต้นสกุลรุ่งเรือง พบว่า มีการตั้งชื่อ 5 ลักษณะ คือ การตั้งตามชื่อ สถานที่ การตั้งชื่อตามอาชีพของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง การตั้งชื่อตามอาหารกวางตุ้ง การตั้งชื่อ ตามลักษณะของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง และการตั้งชื่อด้วยภาษา กวางตุ้ง เป็นการใช้ถ้อยคำ เรียบง่าย สื่อความหมายและเนื้อหาของเนื้อเรื่องอย่างตรงไปตรงมา และทำให้ผู้อ่านจับแนวคิด สำคัญของเนื้อเรื่องได้ง่ายและรู้สึกสนุกสนานกับเนื้อเรื่องด้วย

4.1.2 การเปิดเรื่อง

การเปิดเรื่องเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งในวรรณกรรมประเภทสารคดี ผู้เขียน ต้องใช้กลวิธีในการเขียนเพื่อสร้างความสนใจของผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านอยากติดตามเนื้อเรื่องต่อไป โดยใช้กลวิธีการเปิดเรื่องที่เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

จากการศึกษาวิเคราะห์กลวิธีการเปิดเรื่องที่ปรากฏในวรรณกรรมประเภทสารคดีที่เกี่ยวกับ คนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ของ ยุวดี ต้นสกุลรุ่งเรือง แบ่งได้ 3 ลักษณะ คือ การเปิดเรื่องโดยใช้ การอ้างอิง การเปิดเรื่องโดยใช้การเปรียบเทียบ และการเปิดเรื่องโดยใช้สำนวนกวางตุ้ง ซึ่งมี รายละเอียดต่อไปนี้

4.1.2.1 การเปิดเรื่องโดยใช้การอ้างอิง

การเปิดเรื่องโดยใช้การอ้างอิงเป็นการเปิดเรื่องที่เชื่อถือข้อมูลที่ผู้เขียนอ้างอิงผู้อื่น ดังตัวอย่าง

คนจีนไปไหน หลินปิ่น เขียนไว้ในหนังสือ *Song of Yellow Emperor* หรือภาคภาษาไทยโดย เกษียร เตชะพีระ แปลว่า อั้งตี้เกี่ย เธอเขียนเกี่ยวกับการอพยพออกนอกประเทศของชาวจีนว่า ชาวกวางตุ้งเป็นกลุ่มคนจีนที่ออกไปสู่อเมริกามากที่สุด เนื่องจากดินแดนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำจูเจียง อันเป็นถิ่นของพวกกวางตุ้งนั้นอยู่ใกล้กับฮ่องกงมาก และฮ่องกงคือเมืองท่าสำคัญที่ฝรั่งใช้ติดต่อกับจีน ทั้งทำมาค้าขายและจัดหาคนงานไปทำงานอยู่อเมริกา สำหรับคนจีนที่พูดภาษา กวางตุ้งและอพยพออกไปมากที่สุดคือพวกเซี้ยบ หรือคนในสี่ตำบลดังที่กล่าวมาแล้ว ด้วยเหตุผลที่ว่าคนในสี่ตำบลนี้อยู่ในเขตที่มั่งคั่งน้อยกว่าบริเวณสามตำบลหรือพวกซำมยั้ง คนเซี้ยบจึงคิดออกไปแสวงโชคมากกว่า

(จากอาถ้ำถึงหย่าฉ่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงสยาม. 2543 : 33)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้เขียนเปิดเรื่องโดยใช้การอ้างอิงจากหนังสือ อั้งตี้เกีย ของ หลินปิ่น มาช่วยอธิบายว่า กลุ่มคนกวางตุ้งที่อพยพไปต่างประเทศ คนจีนกวางตุ้งที่อพยพออกไปมากที่สุดคือพวกเซี้ยบ หรือคนโนลี่ตำบล การอ้างอิงจากหนังสือ อั้งตี้เกีย ทำให้ผู้อ่านได้รู้ประวัติศาสตร์ของการอพยพของคนจีนกวางตุ้ง และทำให้เนื้อเรื่องที่ปรากฏในสารคดีมีความเชื่อถือได้

4.1.2.2 การเปิดเรื่องโดยใช้การเปรียบเทียบ

การเปิดเรื่องโดยใช้การเปรียบเทียบ ทำให้เห็นถึงความต่างกันอยู่ระหว่างคนแต่ละพวก แต่ละกลุ่ม และความแตกต่างจากคนจีนในเมืองไทยและคนไทยเชื้อสายจีนอื่น ๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แต่หากได้ศึกษาและพิจารณากันอย่างจริงจังสักหน่อย เราจะเห็นว่ามีความต่างกันอยู่มากมายระหว่างคนแต่ละพวกแต่ละพ้อง เรื่องนี้ก็เช่นเดียวกับเรื่องของคนจีนในเมืองไทยและคนไทยเชื้อสายจีนทั้งหลาย นั่นคือ นอกจากมีคนที่พูดภาษาแต้จิ๋วแล้ว เรายังมีคนที่พูดภาษาฮกเกี้ยน ไทหล่า เซียงไฮ้ และคนที่พูดภาษากวางตุ้งอยู่ด้วย

(จากอสาถึงหย่าล่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงสยาม. 2543 : 11-12)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ ผู้เขียนใช้การเปิดเรื่องด้วยการเปรียบเทียบที่คนไทยเชื้อสายจีนในประเทศไทยว่าความต่างกันระหว่างคนแต่ละพวกแต่ละกลุ่ม และคนจีนในเมืองไทยที่พูดภาษาจีนต่างกันซึ่งรวมทั้งจีนกวางตุ้ง

4.1.2.3 การเปิดเรื่องโดยใช้สำนวนกวางตุ้ง

สารคดี เรื่อง กวางตุ้งเฮฮา เปิดเรื่องโดยใช้สำนวนกวางตุ้ง แสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นของกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งที่เกี่ยวกับลูกหลาน พวกเขาไม่ชื่นชอบและไม่ยินดีที่ลูกโง่ดังตัวอย่าง

จะคิดผิดหรือคิดถูกก็ไม่รู้ได้ แต่คนกวางตุ้งชอบพูดว่า “มีลูกล้างผลาญดีกว่ามีลูกโง่” แต่ลูกที่ว่าเขาจำเพาะหมายถึงลูกชายเท่านั้น เพราะลูกชายมีภาระหน้าที่ต้องสืบตระกูลเลี้ยงดูพ่อแม่ และช่วยส่งวิญญาณไปยังสมปรายภพ ส่วนผู้หญิงในสังคมจีนนั้นไม่ต้องออกมารับบทบาทสำคัญถึงขนาดนั้น พวกเขาเป็นพวก “หลังไม้ค้ำ” มากกว่า

(กวางตุ้งเฮฮา. 2545 : 53)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้เขียนการเปิดเรื่องโดยใช้สำนวนกว้างดั่ง “มีลูกล้างผลาญดีกว่ามีลูกโง่” แสดงให้เห็นถึงค่านิยมของคนกว้างดั่งที่ให้ลูกเก่งและเรียนหนังสือมาก นอกจากนี้ ในความคิดเห็นของคนไทยเชื้อสายจีนกว้างดั่ง ลูกชายสำคัญกว่าผู้หญิง จากการเปิดเรื่องด้วยการใช้สำนวนกว้างดั่ง ทำให้ผู้อ่านอยากเห็นว่า เหตุผลที่ทำให้คนไทยเชื้อสายจีนกว้างดั่งคิดว่าลูกล้างผลาญดีกว่าลูกโง่นั้นเป็นอย่างไร ผู้อ่านจะสนใจติดตามเรื่องต่อไป และผู้อ่านจะได้รับความรู้ที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมของคนไทยเชื้อสายจีนกว้างดั่งจากเนื้อเรื่อง

จากการศึกษาทวิวิธีการเปิดเรื่องที่ปรากฏในวรรณกรรมประเภทสารคดีที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนกว้างดั่ง ของ ยูวดี ต้นสกุลรุ่งเรือง สรุปได้ว่าผู้เขียนใช้ทวิวิธีการเปิดเรื่อง 3 ลักษณะ คือ การเปิดเรื่องโดยใช้การอ้างอิง การเปิดเรื่องโดยใช้การเปรียบเทียบ และการเปิดเรื่องโดยใช้สำนวนกว้างดั่ง การเปิดเรื่องโดยใช้การอ้างอิงทำให้ผู้อ่านได้รู้ประวัติศาสตร์ของการอพยพของคนจีนกว้างดั่ง และทำให้เนื้อเรื่องสารคดีมีความเชื่อถือได้ การเปิดเรื่องโดยใช้การเปรียบเทียบ ทำให้ผู้อ่านเห็นถึงกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนกว้างดั่งมีลักษณะเด่นของตัวเองแตกต่างจากกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนอื่น และการเปิดเรื่องโดยใช้สำนวนกว้างดั่ง ทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของคนไทยเชื้อสายจีนกว้างดั่งที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง

4.1.3 การเสนอเรื่อง

การเสนอเรื่องเป็นส่วนที่สำคัญของการเขียนสารคดี เพราะเป็นเนื้อเรื่องที่ให้สาระและความรู้ในด้านต่าง ๆ ที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดให้ผู้อ่าน มีความรู้และความเข้าใจโดยที่ผู้เขียนใช้ศิลปะและทวิวิธีการเขียนที่หลากหลาย เพื่อให้การเสนอเรื่องเต็มไปด้วยความน่าสนใจและความสนุกสนาน

สารคดีของ ยูวดี ต้นสกุลรุ่งเรือง ใช้วิธีการเสนอเรื่อง 5 ลักษณะ คือ การเสนอเรื่องด้วยเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ การเสนอเรื่องด้วยการแสดงผล การเสนอเรื่องด้วยการยกตัวอย่าง การเสนอเรื่องด้วยการใช้ความสงสัย และการเสนอเรื่องด้วยการอ้างอิง

4.1.3.1 การเสนอเรื่องด้วยเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์

สารคดี เรื่อง จากอาสาร่างหย่าน้ำ สืบตำนานคนกว้างดั่งกรุงสยาม ผู้เขียนได้เล่าเรื่องด้วยเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ซึ่งเกี่ยวกับมณฑลกว้างดั่ง โดยนำมาเปรียบเทียบกับเมืองซีอาน สะท้อนให้เห็นถึงสภาพแวดล้อมของมณฑลกว้างดั่งโดยอย่างชัดเจน ดังตัวอย่าง

ถ้านับเองเมืองซีอาน ซึ่งเป็นเมืองหลวงเก่าของจีนในยุคราชวงศ์และเป่ยจิง เมื่อหลวงของประเทศจีนใหม่ปัจจุบัน ซึ่งกำเนิดขึ้นในปี 1949 เป็นศูนย์กลางวัตรระยะทางแล้ว มณฑลกว้างดั่งนับได้ว่าเป็นคนชายขอบทีเดียว

เพราะไกลจากเมืองหลวงเหล่านั้่มาก ในคริสต์ศตวรรษที่ 7-10 อันเป็นช่วงที่ กษัตริย์จีนมีอิทธิพล วัฒนธรรมและอารยธรรม บริเวณมณฑลกวางตุ้งขยายอาณาเขต ยาวเหยียด ไปถึงทางภาคเหนือของเวียดนามในปัจจุบัน แต่เมื่ออำนาจเสื่อมทราม ลง ดินแดนทางด้านนี้ก็หลุดเข้ามา ในขณะที่ดินแดนกวางตุ้งยังอยู่กับจีนต่อไป แต่เวียดนามสามารถแยกตัวออกไป อย่างที่เห็นในปัจจุบัน จึงไม่น่าแปลกที่ ประเทศเวียดนามมีชาวจีนที่พูดแต้จิ๋วและกวางตุ้งอาศัยอยู่มากจนถึงทุกวันนี้

(จากอาสำถึงหย่าหม่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงเทพฯ. 2543 : 12)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ ผู้เขียนใช้การเล่าเรื่องประวัติศาสตร์ของประเทศจีน และนำ ประวัติศาสตร์ของเมืองซีอานมาเปรียบเทียบกับมณฑลกวางตุ้ง สะท้อนให้เห็นถึงสภาพแวดล้อม และสถานที่ของมณฑลกวางตุ้งที่มีอาณาเขตยาวเหยียด ไปถึงทางภาคเหนือของเวียดนามในปัจจุบัน ผู้เขียนเล่าเรื่องด้วยเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ทำให้ผู้อ่านเห็นถึงความแตกต่างระหว่างเมืองซีอาน และมณฑลกวางตุ้ง และเข้าใจประวัติศาสตร์ของประเทศจีนที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของมณฑล กวางตุ้ง

4.1.3.2 การเสนอเรื่องด้วยการแสดงเหตุผล

สารคดีเรื่อง จากอาสำถึงหย่าหม่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงเทพฯ มีเนื้อเรื่องที่พูดถึงอาชีพ อดนักของกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งคือช่างกลึงและยังกล่าวถึงสาเหตุที่โรงกลึง ขาดความโดดเด่นลงไป ดังตัวอย่าง

“สาเหตุที่โรงกลึงหมดความโดดเด่นลงไปในั้น ข้าพเจ้าคิดว่ามาจาก สาเหตุใหญ่สองประการ ประการแรก คือ โครงสร้างของโรงงานอุตสาหกรรม ทุกวันนี้ใหญ่โตมากขึ้น ลองนึกถึง โรงงานตามนิคมอุตสาหกรรม เราจะพบว่า ล้วนแล้วแต่เป็นหน่วยงานขนาดใหญ่และซับซ้อน โรงงานเหล่านี้จึงต้องตั้ง แผนกช่างขึ้นมาเองเพื่อคอยซ่อมบำรุงเครื่องจักรเครื่องกลของตัวเอง และนั่น ส่งผลให้โรงกลึงถูกแย่งงานไปไม่น้อย ประการที่สอง คือ ความเสื่อมของ โรงกลึงมาจากเทคโนโลยีของโลกสมัยใหม่ เพราะทุกวันนี้การซ่อมแซม เครื่องจักรกลอะไรก็ตามล้วนไม่ใช้งานเครื่องกลเสียแล้ว กลายเป็นงานที่ฝรั่ง เรียกว่า Know-how สูงมาก”

(จากอาสำถึงหย่าหม่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงเทพฯ. 2543 : 73)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ ผู้เขียนกล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้โรงกลึงเสื่อมไปทำให้ผู้อ่านสามารถ รับรู้ว่ สิ่งที่ทำให้โรงกลึงเสื่อมความนิยมจากสังคมไทย ก็คือการเปลี่ยนแปลงของโลก และ

การพัฒนาของเทคโนโลยีของโลกสมัยใหม่ การเสนอเรื่องด้วยการแสดงเหตุผล ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเหตุผลของเนื้อเรื่องในสารคดีชัดเจนขึ้น

4.1.3.3 การเสนอเรื่องด้วยการยกตัวอย่าง

สารคดี เรื่อง กวางตุ้งเฮฮา ผู้เขียนใช้การเล่าเรื่องด้วยการยกตัวอย่าง แสดงให้เห็นถึงกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนปากจัดมาก และนิสัยแบบนี้ทำให้คนอื่น ๆ รู้สึกสงสัยและไม่สบายใจมากดังตัวอย่าง

เมื่ออยู่ในกลุ่มคนกวางตุ้งนานๆ ทำให้เรารู้สึกว่าพวกกวางตุ้งนั้นปากจัดเหลือเกิน บางทีหุงข้าวหุงปลาเรียบร้อยจะเรียกให้ไปปรับประทานดี ๆ ก็ไม่ได้ กลับเปรยกับลมฟ้าอากาศแฉวั้นว่า ตั้งโต๊ะพร้อมแล้ว ไม่ต้องจูดรูปเชิญนะ คนที่ได้ยินต้องรีบมานั่ง โต๊ะทันที พร้อมกับสงสัยในใจว่า ทำมี่ยทำไมต้องพูดกันแบบนี้ด้วยนะ

(กวางตุ้งเฮฮา. 2545 : 131)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า การยกตัวอย่างในนิสัยปากจัดของกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง การเรียกกินอาหาร ผู้เขียนเล่าเรื่องที่ทำให้ผู้อ่านสามารถเห็นภาพของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งได้ชัดเจน

จากตัวอย่างที่ยกมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่า วรรณกรรมประเภทสารคดีที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ของ ยุวดี ดันสกุลรุ่งเรือง ผู้เขียนใช้กลวิธีการเสนอเรื่องด้วยการเล่าเรื่องตามเหตุผลประวัติศาสตร์ ทำให้ผู้อ่านได้ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของประเทศจีนและมณฑล กวางตุ้ง เล่าเรื่องด้วยการแสดงเหตุผล ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเหตุผลของเนื้อเรื่องในสารคดีชัดเจนขึ้น และเล่าเรื่องด้วยการยกตัวอย่าง ทำให้ผู้อ่านสามารถเห็นภาพของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งอย่างตรงกัน และเข้าใจเนื้อเรื่องที่เล่าสนุกสนานมากขึ้น

4.1.3.4 การเสนอเรื่องด้วยการใช้ความสงสัย

สารคดี เรื่อง กวางตุ้งเฮฮา ผู้เขียนแสดงให้เห็นถึงคนจีนกวางตุ้งเชื่อว่า มีลูกชายเกร็ดดีกว่ามีลูกชายที่โง่ เพราะลูกชายที่เกรียงมีโอกาที่แก้ไขได้ แต่สำหรับลูกชายที่โง่ไม่ว่าจะทำอะไรก็คงช่วยไม่ได้ ดังตัวอย่าง

จะคิดผิดหรือคิดถูกก็ไม่รู้ได้ แต่คนกวางตุ้งชอบพูดว่า “มีลูกล้างผลาญดีกว่ามีลูกโง่” แต่ลูกที่ว่าเขาจำเพาะหมายถึงลูกชายเท่านั้น เพราะลูกชายมีภาระหน้าที่ต้องสืบตระกูลเลี้ยงดูพ่อแม่ และช่วยส่งวิญญาณไปยังสมปรายภพ

สมัยผู้หญิงในสังคมจีนนั้นไม่ต้องออกมารับบทบาทสำคัญถึงขนาดนั้น พวกเธอเป็นพวก “หลังไม้ค้ำ” มากกว่า ค่านิยมของคนกวางตุ้งเขานิยมให้ลูกเก่งและเรียนหนังสือมาก ไม่นิยมให้ออกไปทำงานแต่เด็กเพื่อเลี้ยงครอบครัว ผิดกับจีนบางกลุ่มที่นิยมให้ลูกออกไปหาประสบการณ์การทำงานแต่อายุน้อย

(กวางตุ้งเฮฮา. 2545 : 53)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ ผู้เขียนเสนอเรื่องโดยใช้สำนวนจีนกวางตุ้งว่า “มีลูกล้างผลาญดีกว่ามีลูกโง่” แสดงให้เห็นถึงค่านิยมของคนจีนกวางตุ้งมีความแตกต่างจากกลุ่มจีนบางกลุ่ม นอกจากนี้ในความคิดเห็นของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง พวกเขาคิดว่ามีลูกชายที่โง่เป็นเรื่องที่แก้ไขไม่ได้ เพราะคนที่โง่จะไม่รู้จักช่วยอะไรได้ แต่สำหรับลูกชายที่เกเรถ้าสั่งสอนด้วยความรักและความอดทนก็ยังมีโอกาสจะกลับไปเป็นคนดีได้ ผู้เขียนเสนอเรื่องด้วยการใช้ความสงสัยที่ทำให้ผู้อ่านเห็นถึงความเชื่อของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง

4.1.3.5 การเสนอเรื่องด้วยการอ้างอิง

สารคดีเรื่อง กวางตุ้งเฮฮา กล่าวถึงอาหารกวางตุ้งและได้อ้างอิงพระราชนิพนธ์ ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เรื่อง “กินถิ่นดินใหญ่” เพื่อเสนอเรื่องนิสัยการกินอาหารของชาวจีนกวางตุ้งว่ากินอาหารได้ทุกอย่าง ดังตัวอย่าง

อย่าว่าแต่คนชาติอื่นเลย แม้แต่คนจีนด้วยกันก็ชอบแซวเรื่องสารพัดรับประทานของพวกเขาชาวกวางตุ้ง อาจารย์ปักกิ่งที่สอนภาษาจีนให้เราก็อชอบพูดถึงบ่อยมาก ในพระราชนิพนธ์เรื่อง “กินถิ่นดินใหญ่” ของ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีบันทึกว่า ชาวจีนกวางตุ้งนิยมรับประทานอาหารแปลก ๆ ที่ชาวจีนทั่วไปโดยเฉพาะพวกภาคเหนือไม่ค่อยรับประทานกัน จนมีการพูดเล่นกันว่า ชาวกวางตุ้งกินสัตว์มีปีกทุกอย่างที่บินได้ นอกจากเครื่องบิน กินสัตว์ทุกอย่างที่มีชีวิตในน้ำ ยกเว้นเรือดำน้ำ กินสัตว์ทุกอย่างที่มีสี่ขา ยกเว้นเก้าอี้เท่านั้น

(กวางตุ้งเฮฮา. 2545 : 39)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้เขียนนำเสนอเรื่องโดยการอ้างอิง พระราชนิพนธ์เรื่อง “กินถิ่นดินใหญ่” แสดงให้เห็นถึงทัศนคติของคนจีนกวางตุ้งเกี่ยวกับการรับประทานอาหารก็คือ ชาวกวางตุ้งกินทุกอย่างที่มีชีวิต การอ้างอิงงานเขียนของผู้อื่น โดยเฉพาะพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทำให้ความคิดของผู้เขียนน่าเชื่อถือมากขึ้น และนำเสนอความคิดได้ชัดเจนมากขึ้นด้วย

จากการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า วรรณกรรมประเภทสารคดีที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีน กวางตุ้ง ของ ยุวดี ต้นสกุลรุ่งเรือง ได้ใช้กลวิธีการเสนอเรื่องด้วยการเล่าเรื่อง และการเสนอเรื่องให้น่าสนใจ การเสนอเรื่องด้วยเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ การเสนอเรื่องด้วยการแสดงเหตุการณ์ การเสนอเรื่องด้วยการยกตัวอย่าง เสนอเรื่องด้วยการอ้างอิง และการเสนอเรื่องด้วยการใช้ความสงสัย ซึ่งกลวิธีการเสนอเรื่องของผู้เขียนเลือกทำให้นิยายเรื่องนี้มีสีสัน มีชีวิตชีวามากขึ้น และส่งเสริมให้ผู้อ่านรู้สึกเพลิดเพลินไปกับสาระความรู้ที่ผู้เขียนนำเสนอ

4.1.4 การปิดเรื่อง

การปิดเรื่องเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการเขียนเรื่อง ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะสร้างความประทับใจให้แก่ผู้อ่าน ผู้เขียนส่วนใหญ่จะนิยมเขียนปิดเรื่องที่มีความยาวไม่มากนัก ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์การปิดเรื่องของแต่ละบทด้วย พบว่ามีการปิดเรื่องดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1.4.1 ปิดเรื่องด้วยการแสดงวัตถุประสงค์

สารคดี เรื่อง จากอาสำถึงหย่าฉ่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงสยาม ผู้เขียนปิดเรื่องด้วยการแสดงวัตถุประสงค์ของการเขียนสารคดีเรื่องนี้ ซึ่งต้องการให้เห็นถึงสภาพแวดล้อมของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งที่เข้ามาสู่ประเทศไทย ดังตัวอย่าง

เรื่องที่เขียนมานี้ ต้องการแสดงให้เห็นถึงความเป็นอยู่ของคนกวางตุ้งในระดับชาวบ้านที่ไม่ร่ำรวยอะไร ความยากจนขัดสนและความเป็นอยู่ที่คับแคบติดกับคนไทยเจ้าของแผ่นดินที่ได้อยู่บ้านกว้างขวาง มีเรือกสวนไร่นาและอากาศบริสุทธิ์ อาหารทำใหม่ ๆ มีให้ซื้อหาอุดมสมบูรณ์ แต่ในเมื่อเป็นผู้อพยพมาจากดินแดนไกลโพ้น มีชีวิตอยู่เท่านี้ก็คือนักหนาแล้ว

(จากอาสำถึงหย่าฉ่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงสยาม. 2543 : 170)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้เขียนปิดเรื่องด้วยการแสดงวัตถุประสงค์ของการเขียนที่เพื่อแสดงให้เห็นถึงสภาพแวดล้อมของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ซึ่งมีความแตกต่างจากบ้านเกิดของพวกเขา แต่กลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนเป็นกลุ่มคนมีความอดทน ไม่ว่าจะอยู่ดินแดนไกลจากบ้านก็พยายามทำมาหากินเพื่อสร้างพื้นที่ใหม่ในประเทศไทย

นอกจากนี้ สารคดี เรื่อง จากอาสำถึงหย่าฉ่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงสยาม ผู้เขียนปิดเรื่องด้วยการแสดงวัตถุประสงค์ของการเขียนสารคดีเรื่องนี้ ดังตัวอย่าง

หากในวันข้างหน้า ข้าพเจ้ามีเวลาและโอกาส คงต้องจับปากกาขึ้นอีกครั้งเป็นแน่ เพราะหลงใหลกับวัฒนธรรมและผู้คนกวางตุ้งในประเทศไทยอย่างลึกซึ้งมานานแล้ว การเขียนเรื่องเหล่านี้ก็ออกมาจึงเท่ากับการแบ่งปันความรู้สัก

และความรู้แก่กัน ในระหว่างคนรุ่นที่สองของชาวจีนอพยพกวางตุ้งในเมืองไทย
นั่นเอง และสำหรับงานเขียนนี้ได้รับกวนผู้คนไว้หลายท่าน ยิ่งเขียนยิ่งค้นก็ยิ่งรู้ว่า
ตัวเองนั้นรู้น้อยลงทุกครั้ง แต่ก็ตั้งใจที่ทุกท่านยินดีให้ถามและซักข้อมูล แม้ว่า
บางสิ่งจะนานจนต้องขอเวลากลับไปคิดอยู่หลายวัน ต้องขอขอบพระคุณมา
 ณ โอกาสนี้ด้วย

(จากอาสำถึงหย่าฉ่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงสยาม. 2543 : 185-186)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้เขียนใช้การปิดเรื่องด้วยการแสดงวัตถุประสงค์ของการเขียน
เรื่องที่เป็นวิธีที่แบ่งปันและแสดงเรื่องราวความรู้ทางด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีน
กวางตุ้ง และเพื่อแสดงความขอบคุณแก่ผู้ที่ได้รับช่วยเหลือเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง
ซึ่งทำให้เนื้อเรื่องสารคดีน่าเชื่อถือมากขึ้น

4.1.4.2 ปิดเรื่องด้วยการยกตัวอย่าง

สารคดี เรื่อง จากอาสำถึงหย่าฉ่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงสยาม ผู้เขียนกล่าวว่ามีคำบางคำ
ที่ใช้ในภาพยนตร์ฝรั่งเป็นคำที่มาจากภาษากวางตุ้ง ซึ่งคำเหล่านั้นส่วนใหญ่เป็นชื่ออาหารกวางตุ้ง
ดังตัวอย่าง

ยังมีคำอีกมากที่มาจากภาษากวางตุ้ง ซึ่งล้วนแล้วแต่เกี่ยวข้องกับอาหารเสีย
โดยมาก ข้าพเจ้าจึงนำมาลงได้ไม่หมด และคำเหล่านี้เราใช้กันอยู่ในชีวิตประจำวัน
โดยไม่รู้ว่ามีมาจากไหน เพราะอาหารกวางตุ้งนั้นแพร่หลายไปมีความรู้จักมาก
คำกวางตุ้งจึงถูกฝรั่งเอาไปใช้บ้าง แล้วเราก็รับมาอีกต่อหนึ่งบ้าง เพราะมีคนกวางตุ้ง
ไปอยู่ที่ไหนก็ต้องเปิดภัตตาคาร คนทั้งโลกจึงชินกับอาหารกวางตุ้งและคำกวางตุ้ง
ที่น่าขำคือเวลาพูดภาพยนตร์ฝรั่ง เคยได้ยินเขาตั้งชื่อตัวละครที่เป็นกวางตุ้งว่า
“ลาวหมิ่น” ข้าพเจ้าก็นึกว่าเขาตั้งให้ตลกไปอย่างนั้นเอง เพราะคำว่า ลาวหมิ่น
แปลว่า หมี่ผัด อันเป็นอาหารจีนชื่ออีกงานหนึ่งของเราชาวกวางตุ้ง

(จากอาสำถึงหย่าฉ่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงสยาม. 2543 : 118)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า กลวิธีการปิดเรื่องโดยยกตัวอย่างในภาพยนตร์ฝรั่งว่า มีการเรียกว่า
ตัวละครด้วยภาษากวางตุ้งว่า “ลาวหมิ่น” ซึ่ง แปลว่า หมี่ผัด อันเป็นอาหารจีนชื่ออีกงานหนึ่งของ
ชาวกวางตุ้ง การปิดเรื่องโดยยกตัวอย่างภาพยนตร์นี้ ผู้อ่านจะเข้าใจได้ว่าคำกวางตุ้งได้ถูก
ชาวตะวันตกนำไปใช้และส่วนใหญ่จะเป็นคำที่เกี่ยวข้องกับอาหารเสียโดยมาก การยกตัวอย่าง
เช่นนี้ทำให้ผู้อ่านเข้าใจผู้เขียนต้องการนี้ยืนยันว่า อาหารกวางตุ้งมีอิทธิพลต่อคนทั่วโลกอย่างมาก

4.1.4.3 ปิดเรื่องด้วยการใช้เพลงพื้นบ้าน

สารคดี เรื่อง กวางตุ้งเฮฮา กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างลูกสะใภ้กับครอบครัว ผู้เขียนปิดเรื่องด้วยการใช้เพลงที่เล่าถึงความสัมพันธ์ระหว่างลูกสะใภ้กับครอบครัว ให้เห็นความเศร้าใจของลูกสะใภ้ ดังตัวอย่าง

เจ้าตุ๊กตาไม้ก้านรูปเอ๋ย เจ้านั่งเล่นคนเดียว
เป็นสะใภ้คนอื่นนั้นแสนลำบาก ตื่นเช้าแค่วัน เขาก็ว่าสาย
หน้าเดียวมีหาววางไว้ ได้เพียงหนูคาบฟักวิ่งไปมา
แม่สามีบอกให้หุงข้าว เถาคำลึงกำลังทอดยอด
แม่สามีให้เอาต้มแกงจืด พ่อสามีกลับบอกให้ผัด
ผัดผัด ต้มต้ม จนน้ำตาเซ็ดหัวเข้า

(กวางตุ้งเฮฮา. 2545 : 98)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้เขียนใช้กลวิธีการปิดเรื่องด้วยเพลงพื้นบ้านที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างลูกสะใภ้กับครอบครัว จากการปิดเรื่องนี้ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจสภาพของผู้หญิงสมัยก่อนที่แต่งงานตั้งแต่อายุน้อย และก็ต้องทำหน้าที่เป็นลูกสะใภ้ที่ดีของครอบครัวสามีให้ได้ ไม่มีอิสระในชีวิตของตัวเอง การใช้เพลงที่กล่าวถึงหน้าที่ของการเป็นลูกสะใภ้ที่ดี จึงเป็นการปิดเรื่องที่ทำให้ผู้อ่านรู้หน้าที่ของสะใภ้ได้จากเพลงที่ผู้เขียนใช้ในการปิดเรื่อง

4.1.4.4 ปิดเรื่องด้วยสำนวนจีน

สารคดีเรื่อง กวางตุ้งเฮฮา ผู้เขียนใช้สำนวนจีนมาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยา เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงผู้หญิงที่เป็นภรรยาของคนอื่นต้องมีหน้าที่ทำให้สามีของตัวเองดีขึ้น ดังตัวอย่าง

ถึงจะไม่เกรงสามีจนหงอ แต่ผู้หญิงกวางตุ้งก็เชื่อว่า สามีนั้นเปรียบเสมือนน้ำทะเล ส่วนภรรยาคือเรือบนทะเลนั้น แม่พูดเสมอว่า “น้ำขึ้นเรือสูง” คือถ้าสามีก้าวหน้าหรือร่ำรวย ภรรยาก็ย่อมได้รับผลนั้นด้วยเช่นกัน เหมือนเรือที่ย่อมถูกน้ำหนุนให้สูงไปด้วย ดังนั้นผู้หญิงสมัยก่อนจึงต้องทำทุกทางเพื่อสนับสนุนหรือเกื้อหนุนให้สามีก้าวหน้า เพราะลำพังผู้ชายตัวคนเดียว ทำอะไรสำเร็จได้ยาก

(กวางตุ้งเฮฮา. 2545 : 29)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ ผู้เขียนปิดเรื่องโดยใช้สำนวนจีน “น้ำขึ้นเรือสูง” (水漲船高) หมายถึง สามีก้าวหน้าหรือร่ำรวย ภรรยาก็ย่อมได้รับผลนั้นด้วยเช่นกัน ดังนั้นผู้หญิงสมัยก่อนจึง

ต้องทำทุกทางเพื่อสนับสนุนหรือเกื้อหนุนให้สามีก้าวหน้า ผู้เขียนใช้การปิดเรื่องแบบนี้ทำให้ผู้อ่านเข้าใจว่าความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยาอย่างลึกซึ้งมากขึ้น

4.1.4.5 ปิดเรื่องด้วยความภาคภูมิใจในการเป็นคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง

สารคดี เรื่อง จากอสาถึงหย่าล่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงสยาม กล่าวว่า แม้ความรุ่งโรจน์ของโรงกลิ้งในกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งจะเสื่อมลงไป แต่ก็เป็นเรื่องที่ควรเล่าให้ลูกหลานฟังถึงความรุ่งโรจน์ของโรงกลิ้งในอดีต ดังตัวอย่าง

อย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้าจะยินดีมากหากบันทึกนี้ช่วยกระตุ้นให้ลูกหลานโรงกลิ้งลูกมาสืบค้นเรื่องราวของครอบครัวให้มากขึ้น เพื่อบอกเล่าถึงความรุ่งโรจน์ของช่างกลิ้งกวางตุ้งให้พวกเราได้สนุกกันต่อไป

(จากอสาถึงหย่าล่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงสยาม. 2543 : 79)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ แม้ว่าโรงกลิ้งกวางตุ้งจะหมดความนิยมจากสังคมไทยไปแล้ว แต่ความรุ่งโรจน์ของโรงกลิ้งในอดีตก็เป็นเรื่องที่ควรเล่าให้ลูกหลานฟัง โรงกลิ้งกวางตุ้งเป็นวิถีชีวิตความเป็นอยู่ประเภทหนึ่งสำหรับกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งที่เพิ่งเข้ามาสู่ในประเทศไทย และเป็นความภาคภูมิใจที่อยู่ในส่วนลึกของความทรงจำของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง เพราะโรงกลิ้งกวางตุ้งเคยได้รับความนิยมมากในสังคมไทยจึงเป็นภูมิใจของกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง

สารคดี เรื่อง จากอสาถึงหย่าล่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงสยาม กล่าวถึงอาหารกวางตุ้งว่าเป็นอาหารที่มีรสชาติอร่อยและมีชื่อเสียงดังทั่วโลก ดังตัวอย่าง

จึงไม่น่าแปลกที่อาหารกวางตุ้งจะครองใจคนทั่วโลกด้วยรสชาติและคุณค่าอันเอกอุ และเพราะอาหารเป็นเรื่องใหญ่มากสำหรับคนจีนเมื่อย้ายถิ่นไปอยู่ที่ใด พวกเขาจึงต้องหาเครื่องปรุงและวัตถุดิบเอาไว้ให้พร้อมและนั่นคือที่มาของกำเนิดภูมิปัญญาการปรุงครั้งใหญ่ในเมืองไทย

(จากอสาถึงหย่าล่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงสยาม. 2543 : 95)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ ความอร่อยของอาหารกวางตุ้งเป็นเรื่องยอมรับในทั่วโลกและยืนยันว่าอาหารกวางตุ้งมีรสชาติที่ดีและมีคุณค่า ผู้เขียนปิดเรื่องด้วยการแสดงความนิยมอาหารกวางตุ้งแสดงให้เห็นถึงว่า อาหารกวางตุ้งเป็นภาคภูมิใจของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง

จากการศึกษาทวิวิธีการปิดเรื่องที่ปรากฏในวรรณกรรมประเภทสารคดีที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ของ ยุวดี ต้นสกุลรุ่งเรือง ผู้เขียนใช้การปิดเรื่องด้วยการแสดงวัตถุประสงค์ของการเขียนหนังสือสารคดีซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อแบ่งปันและแสดงเรื่องราวความรู้ทางด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง และเพื่อแสดงความขอบคุณผู้ที่ช่วยเหลือเรื่องเกี่ยวกับคนไทย

เชื้อสายจีนกวางตุ้ง ผู้เขียนใช้กลวิธีการปิดเรื่องด้วยการยกตัวอย่างภาพยนตร์ฝรั่งที่ใช้ภาษาจีนกวางตุ้งเรียกชื่อของตัวละคร ทำให้ผู้อ่านรู้ว่าภาษาจีนกวางตุ้งที่ชาวตะวันตกใช้เป็นคำที่เกี่ยวข้องกับอาหาร ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอาหารจีนกวางตุ้งแพร่หลายไปสู่คนทั่วโลก นอกจากนี้ ผู้เขียนใช้กลวิธีการปิดเรื่องด้วยเพลงที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างลูกสะใภ้กับครอบครัว ซึ่งทำให้ผู้อ่านเข้าใจสภาพของผู้หญิงที่ไม่ได้รับการเคารพจากสมาชิกของครอบครัวสามี นอกจากนี้ ผู้เขียนปิดเรื่องโดยใช้สำนวนจีน ซึ่งสื่อความหมายถึงการนำน้ำกับเรือมาเปรียบเทียบกับความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยาจีน ทำให้เนื้อเรื่องไม่ซับซ้อนและสื่อความหมายที่ลึกซึ้งขึ้น ส่วนการปิดเรื่องด้วยความภาคภูมิใจในการเป็นคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ที่มีให้เห็นถึงโรงกลึงและการนำอาหาร ดังนั้นการปิดเรื่องดังกล่าวไว้ในเนื้อเรื่องเช่นนี้จึงทำให้สารคดีเต็มไปด้วยความรู้และความสนุกสนาน และสร้างความประทับใจให้ผู้อ่านเมื่ออ่านถึงตอนจบของสารคดีแต่ละบท

4.1.5 การใช้ภาษา

การใช้ภาษาเป็นองค์ประกอบสำคัญของงานเขียนสารคดี และเป็นกระบวนการที่สำคัญประการหนึ่งในการสร้างสรรค์งานเขียนให้มีคุณค่าและเป็นการสื่อสารที่ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ประสิทธิภาพของผู้เขียนไปสู่ผู้อ่าน

ผู้วิจัยพบว่า การใช้ภาษาในสารคดีเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ของ ยูวดี ต้นสกุลรุ่งเรืองมี 3 ประเด็น คือ การใช้คำ การใช้สำนวน และการใช้โวหาร

4.1.5.1 การใช้คำ

การใช้คำมีความสำคัญในการเขียนวรรณกรรมซึ่งจะส่งเสริมให้งานเขียนดึงดูดใจผู้อ่าน ผู้เขียนจะใช้ถ้อยคำที่ถูกต้องตามหลักและกฎเกณฑ์ สำหรับสารคดีเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ของ ยูวดี ต้นสกุลรุ่งเรือง มีการใช้คำกวางตุ้งมาเสนอไว้ในเรื่องด้วย ทำให้ผู้อ่านได้เรียนรู้คำภาษา กวางตุ้ง ดังตัวอย่าง

เพราะอาจารย์ที่สอนภาษาจีนบอกว่า เวลามีคนชมต้องพูดว่า “หนาหลี่” “หนาหลี่” เป็นภาษาแมนดาริน หรือภาษาราชการของประเทศจีน แปลเป็นไทยว่า “ที่ไหนกัน ที่ไหนกัน” หมายความว่า “สวยอะไรที่ไหนกัน” แล้วก็ต้องถ่มตัวอย่างยกใหญ่เพื่อแสดงว่าเราไม่ได้เยอหยิ่ง อวดตัว หรือหลงระเริงไปกับคำชม นั้น มิน่า ตอนนั้นแม่เราท่านถ่มตัวเสียวยกใหญ่ เวลาเขาชมลูกสาวสวยเล่นเอาลูกเสียวเซลฟ์ กลับบ้านนั่งดูกระจกอยู่เป็นนานสองนานว่าเราคือดีกว่าคนอื่นตรงไหนที่แท้ไม่ได้ซีเห่อย่างแม่ว่าแม่แต่นิด ตรงกันข้าม...

(กวางตุ้งเฮฮา. 2545 : 18)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ ผู้เขียนใช้คำว่า “หนาหลี่” คู่กับคำไทย “ที่ไหนกัน” ผู้เขียนใช้คำภาษาจีนกวางตุ้งที่มีลักษณะและแปลเป็นคำไทยตามกฎเกณฑ์ที่กำหนด แสดงให้เห็นถึงการใช้ภาษาจีนที่แตกต่างจากภาษาอื่น ๆ และสะท้อนถึงอุปนิสัยของคนจีนที่เป็นคนที่นิยมเนื้อนิยมตัว และสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างการใช้ภาษาจีนกับการใช้ภาษาไทย เพราะว่าวัฒนธรรมที่มีความแตกต่างกัน อาจจะเข้าใจผิดว่า หนาหลี่ เป็นคำปฏิเสธ แต่ที่จริงก็เป็นคำที่มีความหมายว่า คนจีนไม่ได้เย่อหยิ่ง

สารคดี เรื่อง กวางตุ้งเฮฮา ผู้เขียนได้พูดถึงประสบการณ์ที่เกี่ยวกับเรียนภาษาจีน ซึ่งยากมากเมื่อเทียบกับภาษาอังกฤษหรือฝรั่งเศส แต่เมื่อได้กำลังใจจากอาจารย์ซึ่งปลอบใจด้วยภาษาจีนผู้เขียนจึงตั้งใจเรียนภาษาจีนต่อไป ดังตัวอย่าง

ต่อมาได้ตัดสินใจไปเรียนหนังสือจีน ซึ่งยากมหันต์เมื่อเทียบกับภาษาอังกฤษหรือฝรั่งเศส ยากแสนยากจนรู้ว่า จะเลิกเรียนเสียหลายหน อาจารย์เข้ามาคุยปลอบใจว่า “ม่านม่าน” เป็นภาษาแมนดาริน ซึ่งตรงกับคำว่า “หม่านม่าน” ในภาษากวางตุ้ง แปลว่า ช้า ๆ หมายได้ว่าค่อย ๆ เรียนไป อย่าเพิ่งท้อ เดียวก็รู้เรื่องเองแหละ พอฟังคำอาจารย์ก็ เอ๊ะ พูดเหมือนแม่เราเฮะ และขณะที่เรียนอยู่ก็ได้ยินครูพูดบ่อย ๆ ว่า หนังสือหรือความรู้มีค่าคุณจึงทอง จึงเข้าใจความคิดคนจีนขึ้นมาทันที

(กวางตุ้งเฮฮา. 2545 : 56-57)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้เขียนใช้คำภาษาจีน “ม่านม่าน” เป็นภาษาแมนดาริน ซึ่งตรงกับคำภาษากวางตุ้งว่า “หม่านม่าน” มาปลอบใจผู้เขียน ตรงกับความหมายของคำภาษาจีนกวางตุ้ง “หม่านม่าน” คือไม่ต้องรีบร้อน ค่อย ๆ ทำก็ได้ ผู้เขียนใช้ภาษากวางตุ้งและภาษาแมนดารินเพื่อสื่อความหมายว่าคนจีนถือเรื่องการเรียนรู้เป็นเรื่องที่สำคัญ แต่เป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลาจนจึงต้องเรียนอย่างอดทนและพยายาม

สารคดี เรื่อง กวางตุ้งเฮฮา ได้ใช้คำภาษาจีนกวางตุ้งกล่าวถึงความคิดเห็นของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งเกี่ยวกับมีลูกเกรกับลูกโง่ แสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นแตกต่างระหว่างคนจีนกับคนตะวันตก ดังตัวอย่าง

สำหรับคนจีน ถ้าดูจากประวัติศาสตร์จะเห็นว่า พวกเขานั้น ได้เรื่องกว่าพวกโง่ อย่างฮ่องเต๋หลายองค์สามารถตั้งราชวงศ์ใหม่ก็เพราะความเกกมะเหรกเกรของตัวเอง แต่คนโง่มีแต่โดนเขาไล่ลงจากบัลลังก์ อย่างที่คนกวางตุ้งบอกว่าคนโง่นั้น “ไม่มีที่ให้อึดเกี่ยว” คือหมดทางที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องช่วยเหลือได้ ขึ้นไปยุ่งด้วยมีแต่หล่นลงมาเท่านั้นเอง เรื่องโง่หรือฉลาดนี้คนจีนเชื่อว่า

“ทันซาง” หรือ “ฟ้าประทาน” มาให้ แบบที่คนไทยเชื่อใน “พรสวรรค์” แต่ต่อมาฝรั่งที่เข้ามาบอกเราว่า อย่าไปเชื่อใน “พรสวรรค์” ดีกว่าซึ่งก็ถูกต้อง และทำให้ทุกคนมีกำลังใจในการเรียนรู้หรือทำอะไรต่อมิอะไรในชีวิตมากขึ้น

(กวางตุ้งเฮฮา. 2545 : 57-58)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ ผู้เขียนยกตัวอย่างที่มาจากประวัติศาสตร์จีน และใช้คำจีนกวางตุ้ง “ทันซาง” (天生) แสดงให้เห็นถึงคนกวางตุ้งเชื่อว่าเด็กเกิดดีกว่ามีเด็กโง่เพราะเด็กโง่ไม่มีทางที่จะช่วยเหลือได้ และก็ไม่วันจะมีโอกาสดีขึ้นได้ และความเชื่อของคนจีนกวางตุ้งคือทุกสิ่งทุกอย่างที่เราได้มาก็คือ ฟ้าประทาน มาให้ เราไม่สามารถเปลี่ยนได้ แต่วันหลังความคิดเห็นใหม่ที่มาจากตะวันตกทำให้ความคิดเห็นเดิมเกิดเปลี่ยนแปลงถึงทุกวันนี้ การใช้คำจีนกวางตุ้งในการเขียนสารคดีทำให้ผู้อ่านเชื่อในตัวผู้เขียนว่ามีความรู้ด้านจีนกวางตุ้งจริง และทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้เรื่องภาษาจีนกวางตุ้งด้วย

4.1.5.2 การใช้สำนวน

สำนวน หมายถึง ถ้อยคำในภาษาที่ใช้ในการพูดจาสื่อสารกัน โดยมีความหมายเป็นนัย ไม่แปลความหมายของคำตรงตัว มักจะแปลความหมายในเชิงอุปมาเปรียบเทียบ สารคดีเรื่องกวางตุ้งเฮฮา ผู้เขียนใช้สำนวนจีน “น้ำขึ้นเรือสูง” (水漲船高) มาช่วยอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสามัคคีกับภรรยาว่ามีความสัมพันธ์เหมือนน้ำกับเรือ ดังตัวอย่าง

ถึงจะไม่เกรงสามัคคีจนทงอ แต่ผู้หญิงกวางตุ้งก็เชื่อว่า สามัคคีนั้นเปรียบเสมือนน้ำ ส่วนภรรยาคือเรือบนทะเลนั้น แม่พูดเสมอว่า “น้ำขึ้นเรือสูง” คือถ้าสามัคคีก้าวหน้าหรือร่ำรวย ภรรยาก็ย่อมได้รับผลนั้นด้วยเช่นกัน เหมือนเรือที่ย่อมถูกน้ำหนุนให้สูงไปด้วย ดังนั้นผู้หญิงสมัยก่อนจึงต้องทำทุกทางเพื่อสนับสนุนหรือเกื้อหนุนให้สามัคคีก้าวหน้า เพราะลำพังผู้ชายตัวคนเดียว ทำอะไรสำเร็จได้ยาก

(กวางตุ้งเฮฮา. 2545 : 29)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ ผู้เขียนเล่าเรื่องโดยใช้สำนวนจีน “น้ำขึ้นเรือสูง” (水漲船高) หมายถึง สามัคคีก้าวหน้าหรือร่ำรวย ภรรยาก็ย่อมได้รับผลนั้นด้วยเช่นกัน ดังนั้นผู้หญิงสมัยก่อนจึงต้องทำทุกทางเพื่อสนับสนุนหรือเกื้อหนุนให้สามัคคีก้าวหน้า ผู้เขียนนำความสัมพันธ์ระหว่างน้ำทะเลกับเรือมาเปรียบเทียบกับความสัมพันธ์ระหว่างสามัคคีกับภรรยา ทำให้ผู้อ่านเข้าใจว่าความสัมพันธ์ระหว่างสามัคคีกับภรรยาอย่างลึกซึ้งมากขึ้น

สารคดีเรื่อง กวางตุ้งเฮฮา ผู้เขียนแสดงให้เห็นถึงคนจีนกวางตุ้งเชื่อว่า มีลูกชายเกรดีกว่ามีลูกชายที่โง่ เพราะลูกชายที่เกรงยังมีโอกาสที่ช่วยได้ แต่สำหรับลูกชายที่โง่ไม่ว่าจะทำอะไรก็คงช่วยไม่ได้ ดังตัวอย่าง

จะคิดผิดหรือคิดถูกก็ไม่รู้ได้ แต่คนกวางตุ้งชอบพูดว่า “มีลูกล้างผลาญดีกว่ามีลูกโง่” แต่ลูกที่ว่าเขาจำเพาะหมายถึงลูกชายเท่านั้น เพราะลูกชายมีภาระหน้าที่ต้องสืบตระกูลเลี้ยงดูพ่อแม่ และช่วยส่งวิญญาณไปยังสมปรายภพ สมัยผู้หญิงในสังคมจีนนั้น ไม่ต้องออกมารับบทบาทสำคัญถึงขนาดนั้น พวกเธอเป็นพวก “หลังไม้ค้ำ” มากกว่า ค่านิยมของคนกวางตุ้งเขานิยมให้ลูกเก่งและเรียนหนังสือมาก ไม่นิยมให้ออกไปทำงานแต่เด็กเพื่อเลี้ยงครอบครัว ผิดกับจีนบางกลุ่มที่นิยมให้ลูกออกไปหาประสบการณ์การทำงานแต่อายุน้อย”

(กวางตุ้งเฮฮา. 2545 : 53)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ ผู้เขียนเสนอเรื่องโดยใช้สำนวนจีนกวางตุ้งว่า “มีลูกล้างผลาญดีกว่ามีลูกโง่” แสดงให้เห็นถึงค่านิยมของคนจีนกวางตุ้งมีความแตกต่างจากกลุ่มจีนบางกลุ่ม นอกจากนี้ในความคิดเห็นของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง พวกเขาคิดว่ามีลูกชายที่โง่เป็นเรื่องที่แก้ไขไม่ได้ เพราะคนที่โง่จะไม่รู้จะช่วยเหลืออะไรได้ แต่สำหรับลูกชายที่เกรงถ้าสั่งสอนด้วยความรักและความอดทนก็ยังมีโอกาสจะกลับไปเป็นคนดีได้

4.1.5.3 การใช้โวหาร

โวหาร หมายถึง ถ้อยคำที่ใช้ในการสื่อสารด้วยการเรียบเรียงอย่างมีวิธีการมีชั้นเชิงและศิลปะเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราว เกิดจินตภาพและความรู้สึกตรงตามกับผู้ส่งสารต้องการ สารคดีที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งของ ยุวดี ต้นสกุลรุ่งเรือง มีกลวิธีการใช้โวหาร 3 ประเภท คือ บรรยายโวหาร อธิบายโวหาร และอุปมาโวหาร โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1.5.3.1 บรรยายโวหาร

บรรยายโวหาร หมายถึง โวหารที่ใช้ในการอธิบาย เล่าเรื่องราวเหตุการณ์ เพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ อย่างละเอียดแจ่มแจ้ง และการใช้ถ้อยคำในการบรรยายโวหาร มักเลือกใช้ถ้อยคำที่สื่อความหมายตรงไปตรงมา กะทัดรัด ชัดเจน

สารคดีเรื่อง จากอาสาร่างถึงหย่าซ่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงสยาม ผู้เขียนใช้บรรยายโวหารมาเล่าเรื่องการอพยพและสาเหตุการอพยพของคนจีนกวางตุ้งจากเมืองจีนมาถึงเมืองไทย ดังตัวอย่าง

ประกอบกับคนทางภาคกลางยังคงถือตัวว่าเป็นคนมีอารยธรรม มี
การศึกษา การอพยพออกนอกประเทศเป็นเรื่องน่ารังเกียจ เป็นการกระทำของคน

ที่ไม่รักประเทศ คือหนีจากดินแดนที่มีวัฒนธรรมสูงส่งกว่าไปสู่ดินแดน
อนารยชน ในขณะที่คนทางใต้ได้คบหาอยู่กับคนป่าเถื่อนผมแดง เมื่อคบแล้วก็
คงเห็นว่าคบคบได้อยู่เหมือนกัน ประกอบกับความเร้นแค้นในการทำมาหากิน
ทำให้เขาไม่มีอะไรต้องคิดมาก ดังนั้น คนในมณฑลกวางตุ้ง โดยเฉพาะคนที่พูด
ภาษากวางตุ้งจึงออกไปอยู่ในที่ต่าง ๆ ในโลกมากกว่าคนอื่น คนจีนอีกกลุ่มหนึ่งที่
ออกนอกประเทศมากกว่าพวกไหนคือคนจีนแคะ

(จากอาสำถึงหย่าฉ่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงสยาม. 2543 : 32)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้เขียนได้ใช้บรรยายโวหารในการเล่าเรื่องราวการอพยพของ
คนจีน และพูดถึงสาเหตุที่ทำให้คนจีนต้องอพยพจากประเทศจีนไปสู่ประเทศไทย สาเหตุคือต้อง
หนีความยากลำบากและสงครามในประเทศจีน ทำให้ผู้อ่านทราบถึงเหตุผลในการเดินทางมาอยู่
ประเทศไทยชัดเจนขึ้น

สารคดีเรื่อง จากอาสำถึงหย่าฉ่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงสยาม นอกจากบอกเล่าเรื่องราว
การอพยพโยกย้ายถิ่นฐานของชาวจีนกวางตุ้งที่หนีความยากลำบากจากเมืองจีนเข้ามาทำมาหากินใน
เมืองไทย ยังได้กล่าวถึงการประกอบอาชีพในด้านต่าง ๆ ตามความถนัดของคนจีนกวางตุ้ง โดยใช้
บรรยายโวหาร ดังตัวอย่าง

อาชีพของคนจีนอพยพเป็นที่ชัดเจนว่าเริ่มต้นด้วยการเป็นกสิกร และผู้ใช้
แรงงานเสียร้อยละ 90 เช่น กรรมกรสร้างทางรถไฟในซานฟรานซิสโก กรรมกร
ในไร่และเหมือง คนซักรีด คนครัวหรือช่างกลึง หรือในอาณานิคมที่แอฟริกาของ
ประเทศยุโรป ดำเนินความขมขื่นและการต่อสู้ พร้อมทั้งความตายอย่างไร
ผู้เหลือवलของจีนอพยพเป็นเรื่องที่เล่าไม่จบ แต่พวกเขาสามารถถีบตัวเอง
จนขึ้นมาเป็นผู้ประกอบการได้ในจำนวนไม่น้อยเลย ซึ่งกลายเป็นตำนานอีกชุด
หนึ่งของคนจีนที่มีสีสันมากกว่า นั่นคือ มหัศจรรย์แห่งการสู้ชีวิตและไต่เต้าสู่สิ่ง
ที่ดีกว่า ถ้ามีอะไรสักอย่างที่โลกต้องตะลึงเกี่ยวกับคนจีน นั่นคือ ความขยัน
ขันแข็ง ความอดทนและความเฉลียวฉลาดในการทำงานของพวกเขา นั่นเอง
รวมทั้งการยอมทำทุกอย่างที่ขวางหน้าเพื่อให้ได้มาซึ่งความร่ำรวย

(จากอาสำถึงหย่าฉ่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงสยาม. 2543 : 54-55)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้เขียนใช้บรรยายโวหารบรรยายเรื่องราวเกี่ยวกับคนไทย
เชื้อสายจีนกวางตุ้งที่มาทำมาหากินในประเทศไทย บรรยายการประกอบอาชีพของคนไทยเชื้อสาย
จีนกวางตุ้ง ส่งเสริมให้ผู้อ่านเข้าใจว่า ไม่ว่าคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งทำงานเป็นกสิกรหรือ

ผู้ใช้แรงงาน แต่พวกเขาก็ยังทำงานไม่เกียจคร้าน ในภายหลังกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งก็เป็นกลุ่มคนที่มีความสำคัญกับสังคมไทย

จากการศึกษาการใช้บรรยายโวหารในสารคดีที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ของ ยุวดี ต้นสกุลรุ่งเรือง ผู้เขียนใช้บรรยายโวหารเพื่อบรรยายเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ การอพยพของคนจีนกวางตุ้ง บรรยายเรื่องราวของการอพยพของคนจีน และพูดถึงสาเหตุที่ทำให้คนจีนต้องอพยพจากประเทศจีนสู่ประเทศไทย เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง กวางตุ้งจะทำงานเป็นกสิหรือผู้ที่ขยันทำงานไม่เกียจคร้าน ซึ่งในภายหลังกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งก็เป็นกลุ่มคนที่มีความสำคัญกับสังคมไทย

4.1.5.3.2 อธิบายโวหาร

อธิบายโวหาร หมายถึง โวหารที่ทำให้ความคิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งกระจ่างชัดเจนขึ้น มักใช้ในงานเขียนทางวิชาการและตำรา โดยมีจุดประสงค์เพื่อนำประเด็นที่สงสัยมาอธิบายให้เข้าใจแจ่มแจ้ง การเล่าเรื่องบางตอนถ้ามีประเด็นใดที่เป็นปัญหาที่อาจใช้อธิบายโวหารเสริมความตอนนั้นจนเรื่องกระจ่างชัดเจนขึ้น

สารคดี เรื่อง จากอาสำถึงหย่าซ่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงสยาม ใช้อธิบายโวหารขยายความเกี่ยวกับการประกอบอาชีพในด้านต่าง ๆ ตามความถนัดของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ยังได้กล่าวถึงวัฒนธรรมการทำอาหารของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งซึ่งเป็นอาหารที่มีชื่อเสียงมาก และได้รับความนิยมมาก ทำให้ทราบว่าจะจะเป็นอาหารอร่อยออกมาสักงาน ต้องใช้เวลาและฝีมือในการปรุงมาก ซึ่งผู้เขียนได้อธิบายขั้นตอนการทำอาหารจีนกวางตุ้ง ดังตัวอย่าง

“ความสำเร็จของการปรุงอาหารกวางตุ้งนั้นข้าพเจ้าได้เล่าไปแล้ว 2 เรื่อง คือ วัตถุดิบหลักของอาหารนั้น เช่น เนื้อสัตว์ที่มีคุณภาพและผักสดนานาชนิดอย่างที่สองคือเครื่องปรุงรส คราวนี้ได้พูดถึงปัจจัยที่สามคือวิธีการปรุงอาหารนั้นอย่างถูกต้องในแต่ละจาน และสุดท้ายซึ่งจะขาดเสียไม่ได้เลยคือการรับประทานอาหารนั้นในเวลาที่ถูกต้อง”

(จากอาสำถึงหย่าซ่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงสยาม. 2543 : 104)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ ผู้เขียนใช้อธิบายโวหารอธิบายเรื่องราวเกี่ยวกับการปรุงอาหารกวางตุ้ง ส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดความรู้ที่เกี่ยวกับอาหารกวางตุ้ง นอกจากพืชผักเนื้อสัตว์ที่มีคุณภาพและผักสดนานาชนิด เครื่องปรุงรสที่เหมาะสม และวิธีการปรุงอาหารอย่างถูกต้องแล้ว ยังต้องให้ความสำคัญกับเวลาในการรับประทานอีกด้วย

สารคดี เรื่อง จากอาสำถึงหย่าซ่า สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงสยาม มีเนื้อเรื่องที่พูดถึงอาชีพถนัดของกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งคือช่างกลึงและยังกล่าวถึง สาเหตุที่โรงกลึงหมด

ความโดดเด่นไป ผู้เขียนใช้อธิบายโวหารมาช่วยอธิบายสาเหตุที่โรงกลึงหมดความสำคัญไปจากสังคม ดังตัวอย่าง

“สาเหตุที่โรงกลึงหมดความโดดเด่นลงไปในนั้น ข้าพเจ้าคิดว่ามาจากสาเหตุใหญ่สองประการ ประการแรก คือ โครงสร้างของโรงงานอุตสาหกรรม ทุกวันนี้ใหญ่โตมากขึ้น ลองนึกถึงโรงงานตามนิคมอุตสาหกรรม เราจะพบว่า ล้วนแล้วแต่เป็นหน่วยงานขนาดใหญ่และซับซ้อน โรงงานเหล่านี้จึงต้องตั้งแผนกช่างขึ้นมาเองเพื่อคอยซ่อมบำรุงเครื่องจักรเครื่องกลของตัวเอง และนั่นส่งผลให้โรงกลึงถูกแย่งงานไปไม่น้อย ประการที่สอง คือ ความเสื่อมของโรงกลึงมาจากเทคโนโลยีของโลกสมัยใหม่ เพราะทุกวันนี้การซ่อมแซมเครื่องจักรกลอะไรก็ตาม ล้วนไม่ใช้งานเครื่องกลเสียแล้ว กลายเป็นงานที่ฝรั่งเรียกว่า Know-how สูงมาก”

(จากอสาถึงหย้ามา สืบตำนานคนกวางตุ้งกรุงสยาม, 2543 : 12)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ ผู้เขียนใช้อธิบายโวหารอธิบายเรื่องราวเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้โรงกลึงหมดความนิยมไป เพราะโรงกลึงถูกแย่งงานทำให้โรงกลึงไม่ค่อยมีงานมาถึง และโรงกลึงเก่าไม่มีเทคโนโลยีใหม่ไปแข่งขันกับโลกสมัยใหม่ จึงทำให้โรงกลึงหมดความโดดเด่นลงไป ผู้เขียนใช้อธิบายโวหาร ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้ความเข้าใจในสาเหตุของความเสื่อมความนิยมของโรงกลึงได้ชัดเจนขึ้น

สารคดีเรื่อง กวางตุ้งเฮฮา ได้ใช้อธิบายโวหารเพื่ออธิบายกล่าวถึงวันสำคัญหรือวันดี ๆ คนไทยเชื่อสายเงินกวางตุ้งนิยมพูดจาดี ๆ ต่อกันตั้งแต่เช้าจนเย็นและห้ามพูดคำหยาบคายโดยเด็ดขาด ดังตัวอย่าง

วันสำคัญเราจึงต้องพูดจาหวานหูกันตั้งแต่เช้าจนเย็น คำที่ต้องลื้มโดยเด็ดขาดคือคำประเภท “ตาย” “ช่วย” “หยาบ” “จน” และอื่น ๆ ที่แสดงให้ผู้ใหญ่เห็นว่า “ตาย” อาจมาได้หลายรูปแบบอย่างที่คาดไม่ถึง เช่น เผลอบอกว่าดอกไม้ไม่เขียวแล้ว อย่างนี้ก็เป็นเรื่องได้เหมือนกัน ถ้าใครพูดออกมาโดนรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ผู้ใหญ่จะรีบเถียงคอเป็นอันว่า ที่ไหนมี มีแต่ดอกไม้บานสวย ๆ ทั้งนั้น แล้วก็ค้อนเด็กปากเสียดคนนั้นอยู่ไปมา เพราะจะด่าก็ไม่ได้ เนื่องจากเป็นวันดี เขาห้ามด่ากัน ส่วนคำว่า หยาบ นั้นจะมีผลทำให้ชีวิตต่อไปไม่ราบรื่นทำอะไรก็มีอุปสรรค

(กวางตุ้งเฮฮา, 2545 : 15)

จากตัวอย่างที่กล่าวถึงเห็นได้ว่า ผู้เขียนใช้อธิบายโวหารอธิบายเรื่อง วันสำคัญหรือวันดี ๆ คนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งนิยมพูดจาหวานหูกันตั้งแต่เช้าจนเย็น คำที่ห้ามพูดโดยเด็ดขาดคือคำประเภท ดาย ซวย หยาบ จน และอื่น ๆ ที่ทำให้ผู้ใหญ่ไม่สบายใจ นอกจากนี้ความหมายที่ใกล้เคียงกันกับคำ ดาย ซวย หยาบ และจน ก็พูดไม่ได้เหมือนกัน เพราะเชื่อว่าถ้าในวันสำคัญหรือวันดี ๆ พูดถึงสิ่งที่ไม่ดีก็ทำให้ชีวิตไม่ราบรื่นต่อไป ทำอะไรก็มีอุปสรรค ความเชื่อนี้สอดคล้องกับความเชื่อของคนจีนในเมืองจีน ความเชื่อนี้จึงสืบทอดจากกลุ่มคนจีนกวางตุ้งที่อพยพมายังแผ่นดินไทย และสืบทอดสู่ลูกหลานคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งด้วย

จากการศึกษาวิเคราะห์การใช้อธิบายโวหารสารคดีที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งของ ยุวดี ต้นสกุลรุ่งเรือง ผู้เขียนใช้อธิบายโวหารอธิบายเรื่องราวเกี่ยวกับอาหารกวางตุ้ง ส่งเสริมให้ผู้อ่านรู้และเข้าใจอาหารกวางตุ้งนอกจากพืชพันธุ์สัตว์ที่มีคุณภาพและผักสดนานาชนิด เครื่องปรุงรสที่หลากหลาย และวิธีการปรุงอาหารอย่างถูกต้อง ยังต้องให้ความสำคัญกับเวลาการรับประทานอาหารด้วย ผู้เขียนใช้อธิบายโวหาร อธิบายเรื่องราวเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้โรงกลึงเสื่อมความนิยมทำให้ผู้อ่านมีความรู้และความเข้าใจในสาเหตุของความเสื่อมนิยมของโรงกลึงได้ชัดเจน และผู้เขียนใช้อธิบายโวหาร อธิบายเรื่องวันสำคัญหรือวันดีที่คนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งนิยมพูดจาดี ๆ ต่อกันทำให้ผู้อ่านเข้าใจถึงความเชื่อของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งได้ดีขึ้น

4.1.5.3.3 อุปมาโวหาร

อุปมาโวหาร หมายถึง โวหารที่กล่าวเปรียบเทียบ เพื่อให้ผู้รับสารเข้าใจความหมาย อารมณ์ ความรู้สึก หรือเห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น

สารคดี เรื่อง กวางตุ้งเฮฮา ผู้เขียนใช้อุปมาโวหารเล่าถึงความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยา โดยเปรียบกับความสัมพันธ์ระหว่างน้ำกับเรือ ดังตัวอย่าง

ถึงจะไม่เกรงสามีจนหงอ แต่ผู้หญิงกวางตุ้งก็เชื่อว่า สามีนั้นเปรียบเสมือนน้ำทะเล ส่วนภรรยาคือเรือบนทะเลนั้น แม้พูดเสมอว่า “น้ำขึ้นเรือสูง” คือถ้าสามีก้าวหน้าหรือร้ายว่ ภรรยาก็ยอมได้รับผลนั้นด้วยเช่นกัน เหมือนเรือที่ย่อมถูกน้ำหนุนให้สูงไปด้วย ดังนั้นผู้หญิงสมัยก่อนจึงต้องทำทุกทางเพื่อสนับสนุนหรือเกื้อหนุนให้สามีก้าวหน้า เพราะลำพังผู้ชายตัวคนเดียว ทำอะไรสำเร็จได้ยาก

(กวางตุ้งเฮฮา. 2545 : 29)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้เขียนใช้กลวิธีการเขียนด้วยอุปมาโวหาร “น้ำ” มาเปรียบเทียบกับ “ภรรยา” “เรือที่อยู่บนน้ำ” เปรียบเทียบกับ “สามี” ความสัมพันธ์ระหว่างน้ำกับเรือ ก็เหมือน

ความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยา ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพและเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยาอีกซึ่งมากขึ้น โดยผ่านภาพที่ยกมาเปรียบเทียบอย่างเป็นรูปแบบของ “น้ำ” กับ “เรือ”

สารคดี เรื่อง กวางตุ้งเฮฮา ผู้เขียนใช้อุปมาโวหารเปรียบเทียบให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างลูกผู้ชายกับลูกผู้หญิงตามความคิดของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ดังตัวอย่าง

จะคิดผิดหรือคิดถูกก็ไม่รู้ได้ แต่คนกวางตุ้งชอบพูดว่า “มีลูกล้างผลาญดีกว่ามีลูกโง่” แต่ลูกที่ว่าเขาจำเพาะหมายถึงลูกชายเท่านั้น เพราะลูกชายมีภาระหน้าที่ที่ต้องสืบตระกูลเลี้ยงดูพ่อแม่ และช่วยส่งวิญญาณไปยังสมปรายภพ ส่วนผู้หญิงในสังคมจีนนั้นไม่ต้องออกรับบทบาทสำคัญขนาดนั้น พวกเขาเป็นพวก “หลังไมค์” มากกว่า

(กวางตุ้งเฮฮา. 2545 : 53)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ ผู้เขียนใช้กลวิธีการเขียนด้วยอุปมาโวหาร โดยผู้เขียนเปรียบเทียบผู้หญิง กับ “หลังไมค์” เพราะในความคิดของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งลูกผู้หญิงไม่สำคัญในครอบครัว จึงเหมือนคนทำงานอยู่ด้านหลัง ความสำเร็จต่าง ๆ จึงเปรียบเหมือน หลังไมค์ ที่คนมองไม่เห็น ลูกผู้ชายจึงเป็น หน้าไมค์ ที่คนมองเห็นจึงมีความสำคัญมากกว่า

จากการศึกษาวิเคราะห์การใช้อุปมาโวหารสารคดีที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ของ ยุวดี ต้นสกุลรุ่งเรือง ผู้เขียนได้ใช้อุปมาโวหารที่เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ผู้เขียนนำความสัมพันธ์ระหว่างน้ำกับเรือ มาเปรียบเทียบกับความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยา และผู้เขียนใช้อุปมาโวหาร เปรียบเทียบ ผู้หญิง กับหลังไมค์ แสดงให้เห็นถึง ความแตกต่างระหว่างผู้ชายกับผู้หญิงในสังคมคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ผู้เขียนเสนอเรื่องด้วยกลวิธีนี้ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพและเข้าใจความหมายได้ลึกซึ้งขึ้น

4.2 กลวิธีการเขียนวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ของ ยุวดี ต้นสกุลรุ่งเรือง

บันเทิงคดี เป็นวรรณกรรมที่สร้างขึ้นมาอย่างมีจินตนาการและอารมณ์โดยมุ่งให้เกิดความเพลิดเพลินเป็นสำคัญ การวิเคราะห์องค์ประกอบที่ปรากฏอยู่อย่างโดดเด่นในบันเทิงคดี ได้แก่ แนวคิดสำคัญ โครงเรื่อง ตัวละคร ฉากและบทสนทนา ซึ่งเป็นกลวิธีที่สร้างความเพลิดเพลินและสะท้อนภาพสังคมให้แก่ผู้อ่านด้วย ทำให้ผู้อ่านตระหนักในบทบาทในบันเทิงคดีที่มีต่อผู้อ่าน

4.2.1 แนวคิดสำคัญของเรื่อง

แนวคิดสำคัญที่ปรากฏในบันเทิงคดีเป็นสิ่งที่ผู้เขียนต้องการแสดงให้ผู้อ่านเห็นถึงสาระสำคัญของเรื่อง แนวคิดสำคัญในวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีน กวางตุ้ง ของ ยูวดี ต้นสกุลรุ่งเรือง นำเสนอแนวคิดเด่น ๆ 3 แนวคิด คือ แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัว แนวคิดเกี่ยวกับการแต่งงาน และแนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง

4.2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัว

ยูวดี ต้นสกุลรุ่งเรือง นำเสนอแนวคิดสำคัญเกี่ยวกับครอบครัวว่า ครอบครัวเป็นสมาชิกสำคัญในสังคม ค่านิยมของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการอบรมเลี้ยงดูบุคคลให้เติบโตขึ้นเป็นคนดี และพวกเขานิยมมีครอบครัวขนาดใหญ่เพื่อรักษาและดูแลสมาชิกที่เกิดในครอบครัว ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.2.1.1.1 ครอบครัวขนาดใหญ่

นวนิยาย เรื่อง รอยวสันต์ กล่าวถึงครอบครัวของหมู่หมุยซึ่งมีสมาชิกสามสิบกว่าคน สภาพแวดล้อมของหมู่หมุยมีความแตกต่างจากเพื่อนคนอื่น ๆ หมู่หมุยมีย่าสองคน เพราะย่าใหญ่เป็นที่สาวของย่าแท้ ๆ เพราะฉะนั้น ครอบครัวของหมู่หมุยจึงเป็นครอบครัวที่อยู่รวมกันถึงสี่รุ่น ดังตัวอย่าง

ฉันรู้สึกว่าคุณเองเป็นคนแปลกมากสำหรับยุคสมัยนี้ หรือบางทีฉันอาจจะคิดมากไปเองตามประสาสาวโสดก็เป็นได้ ที่ว่าแปลกเพราะในขณะที่เพื่อน ๆ ไม่น้อยรวมถึงอาจารย์วัฒนชัย ได้แยกตัวออกไปเป็นครอบครัวเดียวกันหมดแล้ว ฉันยังอยู่ในบ้านหลังใหญ่ของเราที่อยู่รวมกันสี่รุ่น มีสมาชิกสามสิบกว่าคนที่แปลกกว่านั้นคือฉันมีย่าสองคน ฉันพูดภาษาจีนกวางตุ้งได้พอ ๆ กับพูดไทย และฉันเป็นสาวโสดคนที่สองในบ้านหลังใหญ่นี้

(รอยวสันต์. 2551 : 66)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ไม่ว่าเพื่อน ๆ คนอื่นของหมู่หมุยได้แยกตัวออกไปจากบ้าน กลายเป็นครอบครัวเดียวกันหมด แต่หมู่หมุยยังอยู่กับครอบครัวขนาดใหญ่ที่มีสมาชิกสามสิบกว่าคน เพราะคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งนิยมมีครอบครัวขนาดใหญ่ เพื่อดูแลสมาชิกครอบครัวได้สะดวกสบายและช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้

นวนิยาย เรื่อง หัวใจรักเกรตรีไฟน์ กล่าวถึงเรื่องราวของ ใจ ชายหนุ่มที่เติบโตมาในตระกูลคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งซึ่งครอบครองธุรกิจพันล้าน ครอบครัวของใจเป็นครอบครัวที่มีสมาชิกจำนวนมาก ซึ่งเป็นครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งที่มีจำนวนสมาชิกมากมายหลายคน ดังตัวอย่าง

“ปกติบ้านผมก็ยุ่งเหยิงด้วยงานราษฎร์งานหลวงทุกวันอยู่แล้ว เพราะคนในตระกูลเราเบ็ดเสร็จหมดว่าเกือบร้อยนะ คุณคงไม่เชื่อสิครับ แต่ผมยืนยันว่าไม่ได้พูดกันเล่น ๆ ท่านประธานมีภรรยาสองคนครับ คือคุณแม่ใหญ่กับคุณแม่ผม และอื่น ๆ อีกมากที่ไม่เป็นทางการ คือไม่ได้เอาเข้าบ้านมาอยู่ร่วมกับครอบครัว ดีแต่ว่าคุณนายแสงเพชรคุณแม่ผมเขามีลูกคนเดียวคือผม และเอ๋อผมก็ยังโสด เลยยังไม่ทันได้เพิ่มประชากรให้แก่ตระกูลของเรา ส่วนคุณแม่ใหญ่ท่านมีลูกเก้าคน เก้าคนจริง ๆ”

(หัวใจรักเกรตรีไฟน์. 2549 : 3-4)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ ครอบครัวของคุณสมชั้น ธนวาณิช หรือ ใจ มีลักษณะครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีนกว้างต้ง คือ พ่อนิยมมีภรรยาหลายคน มีลูกหลานหลายคน จึงทำให้ครอบครัวมีขนาดใหญ่ ซึ่งการมีครอบครัวขนาดใหญ่ เป็นแนวคิดที่สืบทอดมาจากสังคมคนจีนในยุคสมัยเก่า เพราะมีความเชื่อว่ามีลูกหลานจำนวนมากจะช่วยให้ตระกูลยึดขยายต่อไปได้

4.2.1.1.2 ความสำคัญของผู้ชาย

นวนิยาย เรื่อง รอยสันต์ กล่าวถึงเรื่องราวชีวิตของเด็กหญิงคนไทยเชื้อสายจีนกว้างต้ง 4 คน คือ แข่ง เก่ง ไทว และ โหว ในครอบครัวของเข่งมีน้องชายสองคนที่มีความแตกต่างจากเข่งมาก พวกน้องชายได้รับความรักและความสนใจมากกว่าเข่งกับน้องสาว ดังตัวอย่าง

ส่วนน้องชายสองคนของเข่งไม่ได้สนใจความเป็นไปในห้องทีม ๆ เลย สองคนนั้นยังคงเล่นเสียงดังและหัวเราะเอิ๊กอ๊ากสนุกกับการเขี่ยข้าวต้มในชามใส่กันจนเลอะเทอะเต็มพื้น หากเป็นเธอและน้องสาวทำแบบนี้ต้องถูกตีแน่นอน ด้วยว่าของกินนั้นเป็นของมีค่าเกินกว่าจะเอามาเล่นทิ้งขว้าง บ่อยครั้งที่เข่งรู้สึกว่าจะเกิดเป็นผู้ชายช่างดีเหลือเกิน กินอึมนอนหลับและเป็นดั่งเทพดาในบ้าน หากอาหารเหลือแบ่งกันน้อยและกินไม่อิ่ม แม่ต้องสละส่วนของเธอให้พ่อและน้องชาย พอถึงยามอากาศหนาวมาเยือนช่วงราวปลายปี แม่จะต้มน้ำร้อนขึ้นหม้อหนึ่งเพื่อเทลงปนกับน้ำเย็นในกะละมังไม้อันใหญ่ ให้น้องชายทั้งสองคนได้ลงไปล้างเนื้อล้างตัวก่อน จากนั้นจึงเป็นที่ของพวกเด็กผู้หญิง ซึ่งมักจะรีบมายืนรวมอาบพร้อมกัน โดยเร็วเพราะน้ำเริ่มเย็นซึดแล้ว แม่เข่งรู้สึกว่าการนี้ออกจะไม่ถูกต้อง แต่ไม่เคยมีคำถาม

(รอยสันต์. 2551 : 25-26)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า แนวคิดสำคัญในครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีนกว้างต้ง คือ ผู้ชายสำคัญกว่าผู้หญิง เพราะพวกเขาทำมาหากินเพื่อเลี้ยงปากเลี้ยงท้องทุกคนในครอบครัว แต่

สำหรับผู้หญิงก็คืออยู่ในบ้านในครัวทำกับข้าวดูแลบ้านเฉย ๆ ไม่ได้ออกจากบ้านทำมาหากินเพื่อครอบครัว เพราะฉะนั้นผู้หญิงต้องดูแลผู้ชายอย่างตั้งอกตั้งใจ

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับครอบครัวบนเชิงคิดที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งของ ยุวดี คันสกุลรุ่งเรือง ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งที่พ่อนิยมมีภรรยาหลายคน มีลูกหลานหลายคน มีครอบครัวจึงมีขนาดใหญ่ ด้านความสำคัญของผู้ชาย ผู้ชายเป็นคนที่สำคัญที่สุดในครอบครัว ผู้หญิงไม่มีความสำคัญเท่ากับผู้ชาย

4.2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการแต่งงาน

การแต่งงานเป็นเรื่องใหญ่ในชีวิตของทุกคน สำหรับคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง การแต่งงานก็เป็นเรื่องที่สำคัญมากเรื่องหนึ่งในครอบครัว การแต่งงานไม่ใช่แค่เรื่องส่วนตัว แต่ก็เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวทั้งฝ่ายผู้ชายและฝ่ายผู้หญิง เนื่องจากว่าการแต่งงานเป็นการขยายครอบครัวให้มากขึ้นและเข้มแข็งขึ้น

นวนิยาย เรื่อง หัวใจรักเกรตรีฟไฟน์ ทศพรไม่อยากแต่งงานเพราะเมื่อสิ่งที่เกิดขึ้นระหว่างแม่สามีลูกสะใภ้ แต่แม่ของเขาไม่ยอมเพราะว่าการแต่งงานเป็นวิธีหนึ่งที่แบ่งสมบัติจากครอบครัวใหญ่มาสู่ครอบครัวที่สร้างขึ้นมาใหม่ ดังตัวอย่าง

“อยู่เป็น โสคอย่างทีสมบูรณ์ดีกว่า ผมเห็นเรื่องแม่สามีลูกสะใภ้บ้านนี้ แล้วขนหัวลุก มีผม โสคอีกคน บ้านเราจะ ได้มีเรื่องกันน้อยลง เวลาแบ่งสมบัติตัวหารก็น้อยลงด้วย”

แต่แม่ผมเค้าหาว่าผมบ้า

“เด็กโง่ อันที่จริงแก่น่าจะรีบๆ แต่งงานเสียที มีลูกสักสามสี่คนอย่างพวก รุ่นใหญ่เค้า เราจะได้แบ่งสมบัติท่านประธานมาแยะ ๆ ไม่งั้นคนอื่นเอาไปหมด”

(หัวใจรักเกรตรีฟไฟน์. 2549 : 9)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ การแต่งงานนอกจากเป็นวิธีที่สืบทอดตระกูลของครอบครัวในครอบครัวที่มีขนาดใหญ่ การแต่งงานยังเป็นหนทางที่แบ่งสมบัติจากครอบครัวใหญ่มาสู่ครอบครัวที่สร้างขึ้นมาใหม่ เพราะกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งนิยมมีครอบครัวใหญ่ ทำให้สมาชิกในครอบครัวมีจำนวนมากขึ้น และมีฐานะแตกต่างกัน นวนิยายเรื่อง หัวใจรักเกรตรีฟไฟน์ ทศพรเป็นลูกชายของภรรยาอายุน้อย ฐานะของเขาต่ำกว่าพี่ ๆ ของภรรยาใหญ่ เพราะเหตุนี้ แม่ทศพรจึงอยากให้ทศพรรีบ ๆ แต่งงาน มีลูกสักสามสี่คนอย่างพวก รุ่นใหญ่ จะได้แบ่งสมบัติท่านประธานมาสู่ครอบครัวของตนบ้าง ทำให้ชีวิตอยู่ในครอบครัวใหญ่ ๆ แบบนี้มีความมั่นคงมากขึ้น

นวนิยายเรื่อง รอยวสันต์ เล่าถึงความคิดเห็นของคนรุ่นเก่าว่า การแต่งงานเป็นเรื่องที่รีบร้อนไม่ได้และต้องมีความมั่นใจกับคนที่ตัวเองเลือก ส่วนตำแหน่งในสังคมไม่ใช่เรื่องที่สำคัญต้องสนใจมากเกินไป ดังตัวอย่าง

“สอ โทหนย เด็ก โง่” อาภู่พ่อสวนขึ้นทันควัน “วันนี้เป็นอาจารย์แต่ วันหน้าเป็นอย่างอื่นได้ น้า เธอจะกลัวอะไร ดูแต่ปู่เชอสิ เป็นเด็ก โรงกลึงยัง ร่ำรวยได้ วันนี้ไม่มีเงินแต่วันหลังก็มีได้ ตอนเก่งแต่งงานกับอาเส่งนะฉันต้องหิว ข้าวสารมาหิวถ่านหิวฟันไปให้ด้วยซ้ำ นี่ นี่ แบบนี้ เอาถึงสังกะสีใส่ข้าวสารไป ครึ่งถัง เอาถ่านเสียบลงไปสี่ห้าท่อน แล้วก็ตากผักแห้งตากหมูส่งไปให้ คนเรานะ นะหมุยหมุย คนจีนเขาวัวซ้ำ ๆ แล้วทุกอย่างจะมาเอง อย่ารีบร้อน”

(รอยวสันต์. 2551 : 55)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแต่งงานของคนไทยเชื้อสายจีนกว้างตั้งรุ่นเก่ามีความเห็นว่าการแต่งงานเป็นเรื่องที่รีบร้อนไม่ได้และต้องมีความมั่นใจกับคนที่ตัวเองเลือก ส่วนตำแหน่งในสังคมของกลุ่มคนไม่ใช่เรื่องที่สำคัญมากมาเกินไป เมื่อเวลาผ่านไปตำแหน่งทางสังคมก็เปลี่ยนแปลงได้เอง

นวนิยาย เรื่อง หัวใจรักเกรตรีโฟน กล่าวถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการแต่งงานของทศพร แสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นแตกต่างที่เกี่ยวกับการแต่งงานของคนไทยเชื้อสายจีนกว้างตั้งรุ่นใหม่ ดังตัวอย่าง

“ผมว่าเรื่องแต่งงานเป็นเรื่องใหญ่ ครอบครัวผมเป็นครอบครัวใหญ่ คนเยอะ ผมเกรงว่าจะทำให้คุณแบ๊วลำบากใจในการมาอยู่กับผม และอีกอย่าง งานการผมยังไม่ลงตัวดีนัก หากคุณแบ๊วยินดีจะใช้เวลาศึกษาความเป็นไปเกี่ยวกับตัวผมสักระยะ บางทีเธอจะมีเวลาปรับตัวมากขึ้น ผมไม่ต้องการที่จะแต่งงานด้วยความไม่มั่นใจ เพราะผมไม่นิยมในการหย่าร้างครับ”

(หัวใจรักเกรตรีโฟน. 2549 : 87)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ ความคิดเห็นของกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนกว้างตั้งรุ่นใหม่ พบว่าการแต่งงานเป็นเรื่องใหญ่ที่ต้องคิดทบทวน เพราะการแต่งงานไม่ใช่เรื่องแค่เกี่ยวกับผู้ชายกับผู้หญิงสองคน แต่ก็เป็น การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสองครอบครัวของทั้งสองฝ่าย เพราะเหตุนี้ ไม่ว่าจะฝ่ายชายหรือฝ่ายหญิง ต้องปรับตัวเข้ากับครอบครัวของอีกฝ่ายหนึ่ง ทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข อย่างเช่นทศพรอยากได้ภรรยาแบบที่รู้จักอยู่ร่วมกันกับครอบครัวของตัวเอง ไม่ใช่แต่งงานกับผู้หญิงคนที่เห็นแต่เรื่องส่วนตัว ทำให้ครอบครัวมีแต่ความวุ่นวายตลอดไป ถึงแม้คนไทยเชื้อสายจีนรุ่นใหม่จะมีสิทธิ์เลือกคู่ครองเอง แต่ยังถือความคิดเดิมเกี่ยวกับการเข้ากัน

ได้ระหว่างลูกสะใภ้กับครอบครัวของสามี ซึ่งแสดงให้เห็นว่า แนวคิดเรื่องการแต่งงานกับครอบครัวเป็นหลักสำคัญในความคิดเห็นในการแต่งงานของคนไทยเชื้อสายจีนรุ่นใหม่

จากการศึกษาแนวคิดการแต่งงานในบันเทิงคดีที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ของ ยุวดี ต้นสกุลรุ่งเรือง จะสามารถเห็นถึง แนวคิดว่าการแต่งงานเป็นเรื่องใหญ่ในครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ในครอบครัวขนาดใหญ่และฐานะดี การแต่งงานเป็นวิธีแบ่งสมบัติจากครอบครัวใหญ่มาสู่สมาชิกในครอบครัว นอกจากนี้ ความคิดเห็นของคนไทยเชื้อสายจีนรุ่นเก่ากับรุ่นใหม่ก็แตกต่างกัน คนรุ่นเก่าคิดว่าการแต่งงานเป็นเรื่องง่ายแค่ทำตามที่ผู้ใหญ่จัดการแต่งงานได้ แต่ในความคิดเห็นของคนรุ่นใหม่ การแต่งงานเลือกคู่ ต้องทำตามความคิดเห็นของตัวเองและคำนึงถึงครอบครัวด้วย

4.2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง

บันเทิงคดีที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ของ ยุวดี ต้นสกุลรุ่งเรือง นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งอย่างโดดเด่นชัดเจน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.2.1.3.1 การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

นวนิยาย เรื่อง รอยวสันต์ กล่าวถึงเมื่อโหวทำงานเป็นแม่บ้านและต้องย้ายไปถึงสิงคโปร์กับครอบครัวเจ้านาย เธอจึงฝากลูกสองคนให้คนอื่นช่วยเลี้ยง แต่เมื่อแข่งได้รู้ว่าคนที่เลี้ยงเด็กเป็นคนที่ไม่ดีจึงพาเด็กทั้งสองออกมาเลี้ยงที่ครอบครัวเจ้านายของแข่งเอง และเจ้านายของแข่งได้พุดกับเจ้านายของโหวจนยอมให้โหวพาลูกทั้งสองไปเลี้ยงที่สิงคโปร์ได้ ดังตัวอย่าง

“นั่นซี ไม่รู้จะทำอย่างไรเหมือนกัน จนทุกวันนี้ฉันก็ยังคงคิดเล่น ๆ ว่าถ้าตอนนั้นนายไม่ช่วย ฉันควรจะทำอย่างไรดี นายเขาช่วยเราไม่ยากหรอกเพราะเขาเป็นนักธุรกิจพอรู้จักกันอยู่ โทรศัพทคุยกันเท่านั้น แต่พวกเราลี้จะติดต่อกันมันยากเหลือเกิน เลยอยู่ช่วยงานเขามาตั้งนาน ความจริงฉันน่าจะออกไปเสียตั้งหลายปีก่อนหน้านั้นแล้ว”

(รอยวสันต์. 2551 : 279)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า กลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง เป็นกลุ่มคนที่ให้ความช่วยเหลือกัน ซึ่งทำให้คนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขและเป็นสุขตลอดมา

นวนิยายเรื่อง หัวใจรักเกรตรีไฟน์ กล่าวถึงเมื่อเศรษฐิกิจฟองสบู่พังครืน ธุรกิจของครอบครัวอาเจ๋ลม่สลายเหลือเพียงโรงงานน้ำตาลที่อาเจ๋ต้องกอบกู้ สมาชิกครอบครัวทุกคนได้ร่วมมือกันเพื่อรักษาธุรกิจของครอบครัวไว้ ดังตัวอย่าง

“เราก็ช่วยกันกันทุกคน กิจการไหนที่ไม่ไหวเราก็ยอมขาดทุนยอมพักไป เพื่อรักษากิจการหลักเอาไว้ ทรัพย์สินเงินทองที่มีไว้เอาออกมาขายหมดพุงฐานะ บริษัท เครื่องเพชรเครื่องทองของอาหม่าอาผ่อก็เอามาขายด้วย”

(หัวใจรักเกรศรีไฟน์. 2549 : 47)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ กลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ และมีความสามัคคี เมื่อเจอปัญหาที่ช่วยกัน ไม่ปล่อยให้ครอบครัวหรือเพื่อนพึ่งตัวเอง อย่างเช่นครอบครัวของเจ้ที่ร่วมแรงร่วมใจในการช่วยให้กิจการของครอบครัวรอดพ้นอุปสรรคไปได้ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงเป็นคุณธรรมสำคัญของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง

4.2.1.3.2 ความซื่อสัตย์สุจริต

นวนิยายเรื่อง หัวใจรักเกรศรีไฟน์ กล่าวถึงพี่สมบุญเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อครอบครัวมาก เนื่องจากว่าพี่สมบุญรู้ว่า ถ้าอยากรักษาโรงงานน้ำตาลต้องหาความช่วยเหลือจากญาติ ๆ ในครอบครัว อย่างนั้นต้องขึ้นอยู่กับคุณภาพชื่อเสียงและความไว้วางใจที่ผู้อื่นมีต่อเขาดังตัวอย่างต่อไป

“ไอ้โฮ ผมว่ามันเป็นการแก้ปัญหาไม่ถูกต้องนะฮะ ส่วนของบริษัทกับ ส่วนของตัวก็ต้องออกจากกัน บริษัทล้มละลายแต่เราต้องยังอยู่”

“คนสมัยเราไม่โกงใครหรอก ตระกูลเราไม่เคยโกงใคร บุญคุณต้องทดแทน มีหนี้ต้องใช้เราจนได้แต่โกงใครไม่ได้ อาป้าสั่งไว้เด็ดขาดเลยว่า สำหรับชั้นธนาวิชัยแล้ว ไอ้รายการล้มบนฟูกบ้านเราไม่ทำ”

(หัวใจรักเกรศรีไฟน์. 2549 : 47)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า กลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งเป็นกลุ่มคนที่มีคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต อย่างเช่นพี่สมบุญซึ่งเขาพยายามรักษาธุรกิจโรงงานน้ำตาลของครอบครัว เขาต้องรวบรวมเงินทองของสมาชิกครอบครัวและคนอื่น ๆ แต่เขาสาบานว่าวันหลังเงินทองที่ยืมเขาจะไปคืนทดแทนกลับไปทันที พี่สมบุญได้ปฏิบัติทำตามคำพูดของตัวเองแสดงให้เห็นถึงกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งทำการค้าขายด้วยความซื่อสัตย์สุจริตอย่างจริงจัง

4.2.1.3.3 ความกตัญญู

นวนิยาย เรื่อง รอยส้นเท้า กล่าวถึงเมื่อพ่อแม่เสียชีวิต แข่งวิ่งเต็นหาพระมาสวด หากนทรงมาทำพิธีติดต่อกับพ่อแม่ ทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ทั้งย่ากับพ่อแม่ แต่อาเก้ไม่ยอมมาช่วยเพราะเขามีเด็กสองคนต้องเลี้ยงเงินไม่มีเหลือพอมาช่วยค่าใช้จ่าย ดังตัวอย่าง

“ไอ้ฉันก็ไม่เข้าใจ” ย่าใหญ่ถอนใจ “ตอนนั้นโมโหเก่งจริง ๆ ว่ามันไม่สนใจพ่อแม่ ฉันคนเดียววิ่งเต็นหาพระมาสวด หากนทรงมาทำพิธีติดต่อกับ

พ่อแม่แต่เก่งไม่ยอมมาช่วยเหลือ ตอนนั้นละ โกรธกันไปตั้งนาน ตอนหลังมาได้คิด เพราะเจอเรื่องของอาหว่างกับคนเลี้ยงนั้นแหละ โทษเธอยังดีกว่าพวกเราตั้งเยอะนะ ตอนพ่อเธอตายสามีเธอยังจัดงานตำจ่ายไปให้ด้วย”

(รอยวสันต์. 2551 : 195-196)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ กลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งเป็นกลุ่มคนที่ถือเรื่องความกตัญญูต่อพ่อแม่เป็นเรื่องสำคัญ ไม่ว่าลูกหลานมีเงินหรือไม่ อยู่บ้านหรือไม่ เมื่อพ่อแม่ผู้ใหญ่เสียชีวิตแล้ว ก็ต้องทำพิธีติดต่อกับพ่อแม่ และทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ทั้งพ่อแม่และผู้ใหญ่ที่เสียชีวิต ความกตัญญูต่อพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่จึงเป็นคุณธรรมที่งดงามของกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง

นวนิยายเรื่อง หัวใจรักเกรตรีโฟน กล่าวถึงเมื่อคุณพ่อของทศพรเสียชีวิตถึง 7 วัน ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งก็ต้องจัดการพิธีปฏิบัติตามประเพณีของกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งเพื่อแสดงความกตัญญูต่อพ่อแม่ที่เสียชีวิตไป ดังตัวอย่าง

วันสุดท้ายของการสวดศพคือวันที่ 7 ตามประเพณีจีนทุกวันนี้เขาต้องทำกงเต๊กกัน ซึ่งมีราคาแพงค่าใช้จ่ายมากมายแต่ไม่ทำไม่ได้ถือว่าไม่กตัญญูพ่อแม่ตายแล้วไม่ช่วยส่งวิญญาณไปสู่สุคติ ลูกหลานจะต้องได้รับเคราะห์กรรมคือทำมาค้าขายไม่เจริญ หรือมีอันเป็นไปต่าง ๆ นานาในทางเสื่อม ดังนั้นอย่างไรเสียต้องมีพิธีสวดส่งวิญญาณกัน แต่สมัยก่อนผู้ใหญ่บอกว่าอาจจะเก็บศพไว้รอ ลูกหลานเดินทางมาทันครบก่อน หรือไม่ก็รอนเงินพอค่อยทำกงเต๊ก เพราะต้องใช้เงินมาก ซึ่งบางทีก็รอกันเป็นปีหรือหลายปี

(หัวใจรักเกรตรีโฟน. 2549 : 35)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า กลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งถือว่าการจัดพิธีส่งวิญญาณของพ่อแม่ไปสู่สุคติเป็นวิธีการแสดงความกตัญญูต่อพ่อแม่ ความกตัญญูจึงเป็นแนวคิดสำคัญของเรื่องที่ยูวดี ต้นสกุลรุ่งเรืองต้องการนำเสนอต่อผู้อ่านให้ตระหนักในความสำคัญของความกตัญญูเป็นคุณธรรมอันงดงามของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ยูวดี ต้นสกุลรุ่งเรือง ได้สะท้อนให้เห็นถึง กลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งเป็นคนที่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความซื่อสัตย์สุจริต และรู้จักกตัญญูทดแทนต่อผู้ใหญ่ ทำให้ผู้อ่านตระหนักและเห็นความสำคัญของคุณธรรมดังกล่าวลึกซึ้งมากขึ้น

4.2.2 โครงเรื่อง

โครงเรื่อง คือ เหตุการณ์ในเรื่องที่เรียงตามลำดับเวลา และเป็นเหตุเป็นผลกัน เหตุการณ์เหล่านั้นประกอบด้วยเหตุการณ์การเปิดเรื่อง ความขัดแย้งในเรื่อง การคลี่คลายเรื่อง และการปิดเรื่อง ยุติ ต้นสกุลรุ่งเรือง ได้นำเสนอโครงเรื่องตามองค์ประกอบทั้ง 4 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.2.2.1 การเปิดเรื่อง

การเปิดเรื่องเป็นส่วนสำคัญที่ปรากฏในวรรณกรรม ซึ่งเป็นจุดที่สร้างความสนใจให้ผู้อ่านสนใจอ่านเรื่องต่อไป ในวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งของ ยุติ ต้นสกุลรุ่งเรือง ได้ใช้กลวิธีการเปิดเรื่องอย่างมีศิลปะและลีลา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

นวนิยาย เรื่อง รอยวสันต์ เปิดเรื่องด้วยการนำเสนอภาพ ดังตัวอย่าง

ราวต้นเดือนสอง ลมอ่อนจากทะเลก็เริ่มเคลื่อนตัวเข้ามารุกไล่ความหนาวเย็น คันไม้ไผ่ โกรนมียอดเขียวเล็ก ๆ ทางซีกออกมาตามกิ่งก้านและลำต้น ภายในเวลาเพียงสัปดาห์เดียว ทั้งลมอ่อนและแสงแดดได้ร่วมมือกันเป็นจิตรกรเพื่อระบายสีสนให้กับหมู่บ้านในสันตึกอีกคำรบหนึ่ง ฤดูใบไม้ผลิมาถึงแล้ว

(รอยวสันต์. 2551 : 28)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้เขียนเปิดเรื่องด้วยบรรยายภาพของฤดูใบไม้ผลิที่มาถึงหมู่บ้าน กวางตุ้ง ตัวละครที่กำลังเดินทางจากบ้านที่เมืองจีนไปแสวงโชคที่เมืองไทยจึงอาศัยอาวรณ์ต่อบ้านเกิดที่สวยงาม การเปิดเรื่องเช่นนี้ทำให้ผู้อ่านเห็นถึงความสวยงามของบ้านเกิด เป็นการเปิดเรื่องที่ ทำให้ผู้อ่านอยากติดตามเรื่องต่อไปว่า สภาพแวดล้อมของบ้านเกิดที่สวยงามทำไมตัวละครต้องเดินทางจากไปด้วย

นวนิยาย เรื่อง หัวใจรักเกรตรีphine ผู้เขียนเปิดเรื่องด้วยการกล่าวถึงเหตุการณ์การเสียชีวิตของพ่อทศพร ดังตัวอย่าง

วันนี้ถือว่าเป็นวันประวัติศาสตร์ของผมเลยก็ได้เป็นวันแสนเศร้าวันหนึ่งอันนำไปสู่ความวุ่นวายและปวดหัวสำหรับผม เพราะท่านประธาน อ้อ ท่านประธานที่ผมว่าคือคุณพ่อผมครับ ได้เสียชีวิตลงไปแล้วอย่างไม่สงบ หลังจากป่วยมานานหลายเดือน ถึงจะไม่ได้สนิทสนมกันมากแบบพ่อ ๆ ลูก ๆ อย่างบ้านอื่น แต่ท่านก็สร้างทุกอย่างไว้ให้ผมจนมีวันนี้ สงสารแต่ว่าคุณพ่อออกจะเหนื่อยเหลือเกินกว่าจะได้พักผ่อนเสียที

(หัวใจรักเกรตรีphine. 2549 : 6)

จากตัวอย่าง ผู้เขียนเปิดเรื่องด้วยการเล่าถึงเหตุการณ์การเสียชีวิตของพ่อตัวละครเอกคือ ทศพร ผู้เขียนนำเสนอความสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับทศพรว่าไม่ได้สนิทสนมกันมาก ทำให้เห็นถึง

สภาพแวดล้อมของครอบครัวพระเอกตั้งแต่เปิดเรื่อง การเปิดเรื่องเช่นนี้ทำให้ผู้อ่านสนใจในความลึกซึ้งของความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครเอกกับพ่อของเขา ทำให้ผู้อ่านอยากติดตามเรื่องต่อไป

จากการศึกษาการเปิดเรื่องที่ปรากฏในบันเทิงคดีที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ของ ยุวดี ต้นสกุลรุ่งเรือง พบว่า นวนิยาย เรื่อง หัวใจรักเกรครีฟน์ ผู้เขียนเปิดเรื่องโดยใช้การเล่าเหตุการณ์การเสียชีวิตของพ่อทศพร และเล่าถึงความสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับพระเอกที่ไม่ได้สนิทสนมกัน ส่วนเรื่องรอยวสันต์ ผู้เขียนเปิดเรื่องโดยพรรณานาความสวยงามของหมู่บ้านกวางตุ้ง ซึ่งตัวละครได้แสดงความอาลัยอาวรณ์ต่อบ้านเกิดที่สวยงามซึ่ง ส่งเสริมอารมณ์ให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกอยากติดตามอ่านเรื่องต่อไป

4.2.2.2 ความขัดแย้งในเรื่อง

ความขัดแย้ง หมายถึง สถานการณ์ที่มีความเห็น ความเชื่อไม่ตรงกัน และตกอยู่ในภาวะที่ไม่อาจจะตกลงหาข้อยุติที่น่าพอใจได้ทั้งสองฝ่าย จากการศึกษาความขัดแย้งที่ปรากฏในวรรณกรรมที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ของ ยุวดี ต้นสกุลรุ่งเรือง พบลักษณะความขัดแย้ง 3 ประการ คือ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสังคม และความขัดแย้งในใจของมนุษย์เอง

4.2.2.2.1 ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์

นวนิยาย เรื่อง รอยวสันต์ ยังกล่าวถึงความแตกต่างระหว่างฐานะลูกผู้หญิงและลูกผู้ชายในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ลูกผู้ชายมีอำนาจที่จะอาบน้ำก่อนแต่ลูกผู้หญิงไม่มี และความแตกต่างนี้ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างแก๊งกับแม่ ดังตัวอย่าง

พอถึงยามอากาศหนาวมาเยือนช่วงราวปลายปี แม่จะต้มน้ำร้อนขึ้นหม้อหนึ่งเพื่อเทลงปนกับน้ำเย็นในกะละมังไม้อันใหญ่ ให้น้องชายทั้งสองคนได้ลงไปล้างเนื้อล้างตัวก่อน จากนั้นจึงเป็นที่ของพวกเด็กผู้หญิง ซึ่งมักจะรีบมาขึ้นรูมอาบพร้อมกัน โดยเร็วเพราะน้ำเริ่มเย็นซิคแล้ว แม่แข่งรู้สึกว่เรื่องนี้้ออกจะไม่ถูกต้องแต่ไม่เคยมีคำถาม จนในวันหนึ่งที่แก๊งผู้เป็นน้องสาวอ่อยขึ้นว่า

“ทำไมเราต้องให้สองคนนั้นอาบน้ำก่อน”

ทั้งแม่และย่ารีบออกมาอธิบายว่า

“ก็น้องเป็นลูกชาย”

(รอยวสันต์. 2551 : 25)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ความขัดแย้งระหว่างแม่กับลูกสาวเก่งเป็นความขัดแย้งโดดเด่นในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ที่ความสำคัญของลูกผู้หญิงไม่เท่ากับลูกผู้ชายจึงทำให้เกิดการถกเถียงระหว่างลูกสาวกับแม่ ทำไมผู้ชายจึงได้รับสิ่งที่ดีกว่าผู้หญิงเสมอ แต่คำตอบของผู้ใหญ่คือเพราะพวกเขาเป็นผู้ชาย ความขัดแย้งนี้ทำให้ผู้อ่านเข้าใจถึงสถานะของลูกผู้หญิงในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งไม่สำคัญเท่ากับลูกผู้ชาย

นวนิยาย เรื่อง รอยวสันต์ กล่าวถึงในครอบครัวแข่งและเก่ง ครอบครัวและสะใภ้ปรากฏอยู่ในวรรณกรรมของ ขวดี ต้นสกุลรุ่งเรือง ไม่ว่าแม่จะจัดการเรื่องราวใด ๆ ในบ้านอย่างไร ย่าก็ไม่พอใจสิ่งที่แม่จัดการให้ ความขัดแย้งระหว่างแม่และย่าจึงกลายเป็นเรื่องวุ่นวายในครอบครัว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แข่งรู้สึกเสมอว่าร่างของย่าที่หน้าเตียงไม่คล้ายกับเจ้าที่ในบ้านแม้ย่าจะตัวเล็กและหลังค่อมลงตามวัยแต่หูตาแจ่มใส คอยฟังและจับตาดูความเคลื่อนไหวของทุกคนในบ้าน โดยเฉพาะลูกสะใภ้ ความนิ่งตั้งระหว่างแม่และย่าเด่นชัดมากในความรับรู้ของพวกเด็ก ๆ เพราะไม่ว่าแม่จะจัดการเรื่องราวในบ้านอย่างไรก็ไม่ถูกใจย่าเป็นเสียทั้งนั้น และนั่นทำให้พวกเด็ก ๆ ผู้ชายได้ใจยิ่งนัก พวกเขารู้วิธีที่จะได้ทำตามใจตัวโดยเอาความขัดแย้งระหว่างแม่และย่ามาอ้าง และพวกเด็ก ๆ ผู้หญิงก็ออกจะรู้สึกขลาดกลัวต่อความเป็นสะใภ้อยู่ลึก ๆ เพราะเห็นชัดว่าพ่อช่วยแม่อะไรไม่ได้เลย นอกจากเดินออกไปให้พ้นบริเวณที่มีปัญหา เพื่อหลีกเลี่ยงการตัดสินใจที่น่ากระอักใจ

(รอยวสันต์. 2551 : 26)

จากตัวอย่างที่ยกมาจึงเห็นได้ว่า ความขัดแย้งระหว่างแม่สามีกับสะใภ้เป็นความขัดแย้งโดดเด่นในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ผู้หญิงมีหน้าที่เป็นสะใภ้ครอบครัวอื่น ๆ และต้องพยายามดูแลครอบครัวได้ดี ๆ ทำตามแม่สามีตั้งโดยไม่มีคำบ่น แต่ไม่ว่าลูกสะใภ้จะทำดีได้เพียงใดไม่ถูกใจแม่สามี และแม่สามีก็พยายามหาเรื่องกับสะใภ้บ่อย ๆ และสามีก็ช่วยภรรยาอะไรไม่ได้ จึงทำให้ผู้หญิงออกจะรู้สึกกลัวต่อความเป็นสะใภ้อยู่ลึก ๆ ความขัดแย้งนี้ทำให้ผู้อ่านเข้าใจถึงสถานะของลูกผู้หญิงในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งไม่สำคัญเท่ากับลูกผู้ชาย และทำให้ชีวิตเป็นสะใภ้มีแต่วุ่นวายและความทุกข์ตลอดไป

4.2.2.2 ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับสังคม

นวนิยาย เรื่อง รอยวสันต์ เล่าถึงเรื่องการแต่งงานของ หมู่ยหมู่ย ซึ่งย่าและหมู่ยหมู่ยมีความคิดขัดแย้งกัน ย่าสี่คนเป็นผู้ใหญ่รุ่นเก่าในครอบครัว แต่ หมู่ยหมู่ย เป็นคนรุ่นใหม่ที่ได้รับ

ความคิดเห็นใหม่ ๆ จากสังคม เพราะฉะนั้นจึงเกิดความขัดแย้งกันเกี่ยวกับความคิดเห็นเรื่อง การแต่งงาน ดังตัวอย่าง

“สื่อ โทหนย เด็ก โง่” อาภู่พ่อสวนขึ้นทันควัน “วันนี้เป็นอาจารย์แต่ วันหน้าเป็นอย่างอื่นได้ น้า เธอจะกลัวอะไร คุณแม่ปูเชอสิ เป็นเด็กโรงกลึงยัง ร่ำรวยได้ วันนี้ไม่มีเงินแต่วันหลังก็มีได้ ตอนเก่งแต่งงานกับอาแสงนะฉันต้องหิว ข้าวสามารถหิวถ่านหิวฟันไปให้ด้วยซ้ำ นี่ นี่ แบบนี้ เอาถั่งสังกะสีใส่ข้าวสารไป ครึ่งถัง เอาถ่านเลียบลง ไปใส่ห้าท่อน แล้วก็ตากผักแห้งตากหมูส่งไปให้ คนเรานะ นะหมุยหมุย คนจีนเขาว่าซ้ำ ๆ แล้วทุกอย่างจะมาเอง อย่ารีบร้อน”

(รอยวสันต์. 2551 : 55)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ ผู้เขียนนำเสนอเรื่องความขัดแย้งระหว่างผู้ใหญ่ที่ยึดมั่นกับค่านิยม เดิมของสังคมสมัยเก่ากับลูกหลานที่มีความคิดเห็นสมัยใหม่ คนสมัยเก่ามีความคิดเห็นว่าในชีวิต ของเราสิ่งที่เราอยากได้ ซ้ำ ๆ แล้วจะมาเอง ไม่ต้องรีบร้อนก็ได้ แต่หมุยหมุยซึ่งเป็นคนไทยเชื้อสาย จีนกว้างตั้งรุ่นใหม่ ไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นด้วยกับความคิดเห็นนั้นความขัดแย้งระหว่างมนุษย์ กับสังคมจึงทำให้ผู้อ่านเข้าใจว่าเมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไป คนรุ่นใหม่มีความคิดเปลี่ยนแปลงไปตาม สังคม แต่ความคิดของรุ่นเก่าก็มีหลายความคิดที่ดีที่ยังควรปฏิบัติตามอยู่

นวนิยายเรื่อง หัวใจรักเกรตรีไฟน์ กล่าวถึงทศพรได้รับข่าวว่ารัฐบาลตัดสินใจให้ ค่าเงินบาทลอยตัว ธุรกิจของครอบครัวเขาจึงขัดแย้งกับการตัดสินใจของรัฐบาล ดังตัวอย่าง

โรงงานหมั่นหมายของผมนถูกพับไปเรียบร้อย เพราะมีข่าวลือว่าทรัสต์ ของเราขาดเงินหมุนเวียน ลูกค้าจึงแห่มาถอนเงินกันแบบหนีตาย และผมต้อง ทำงานหนักขึ้นกว่าเดิมหลายเท่า ยังโชคดีที่ช่วงก่อนผมเรียกคืนหนี้มาได้มากแล้ว และการแก้ไขปัญหาระบบการเงินไม่เชื่อถือในระบบสถาบันการเงินเท่านั้น การตัดสินใจแบบร้อนรนและสับสนของผู้บริหารบ้านเมือง ทำให้บริษัทการเงิน หลายแห่งต้องปิดตัวลง รวมทั้งชั้นชนวณิชย์ทรัสต์ เราพยายามเจรจาและต่อสู้ เติมความสามารถผู้หลักผู้ใหญ่ทางครอบครัวออกมาต้อนรับหน้าลูกค้าทรัสต์แต่เข้า มีดคึก ๆ ต้องถอดสายโทรศัพท์ทั้งหมด เพราะมีคนโทร ๆ เข้ามาไม่ขาดระยะจน ไม่ต้องหลับต้องนอนกันเลย

(หัวใจรักเกรตรีไฟน์. 2549 : 115-116)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้เขียนนำเสนอเรื่องธุรกิจของครอบครัวทศพรเกิดความขัดแย้งกับ การตัดสินใจของรัฐบาล เพราะมีข่าวว่าทรัสต์ของทศพรขาดเงินลูกค้าจึงแห่มาถอนเงินกลับไป

เพราะฉะนั้นเขาต้องพยายามทำงานเพื่อแก้ไขความไม่เชื่อถือนั้นของลูกค้า และร่วมมือร่วมใจต่อสู้เพื่อรักษาธุรกิจของครอบครัว

4.2.2.3 ความขัดแย้งในใจของมนุษย์เอง

นวนิยาย เรื่อง รอยวสันต์ ได้เล่าถึงความขัดแย้งในใจของมนุษย์เอง คือ หมุ่มหมุย เกิดการขัดแย้งในใจว่า ตนก็อยากแต่งงานกับอาจารย์วัฒนชัยแต่อาชีพของเขาไม่ควรกับอาชีพในความฝันของหมุ่มหมุย เธอจึงตัดสินใจเรื่องแต่งงานไม่ลงตัวสักที ดังตัวอย่าง

ส่วนฉันนะหรือ บอกตรง ๆ ว่าวิศวกรในฝันของฉันคือเจ้าของกิจการ หรือนักบริหารชื่อดังในองค์กรใหญ่ ๆ และหากอาจารย์วัฒนชัยเป็นเช่นนั้น เราคงจะแต่งงานไปนานแล้ว ไม่รอกัน ไปรอกันมาแบบนี้หรือ ก็เพราะฉันไม่อยากเป็นแค่ภรรยาอาจารย์มหาวิทยาลัยคนหนึ่ง เมื่อตอนที่ฉันบอกเขาว่าได้ตอบรับไปทำงานด้านคอมพิวเตอร์ที่ออสเตรเลีย อาจารย์มีท่าพิศหวัง ไม่เฉพาะเขาหรือ แม้แต่ย่าทั้งสองก็รู้สึกพิศหวังอย่างรุนแรง

(รอยวสันต์. 2551 : 54)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ ความคิดเห็นของ หมุ่มหมุย ที่ตนเองนั้นชอบอาจารย์วัฒนชัย แต่ก็ขัดแย้งกับความฝันของตนเองที่อยากมีสามีเป็นเจ้าของกิจการ นักบริหารชื่อดัง ไม่ได้ต้องการแต่งงานกับอาจารย์ แต่วัฒนชัยเป็นอาจารย์ซึ่งไม่ใช่อาชีพของสามีหมุ่มหมุยฝันถึง ดังนั้นหมุ่มหมุยจึงเกิดความขัดแย้งในใจตนเอง ทำให้ตัดสินใจแต่งงานไม่ได้สักที ความขัดแย้งในใจของมนุษย์เอง ทำให้ผู้อ่านเข้าใจความคิดมนุษย์ดีมากขึ้นว่า ความจริงกับความฝันบางทีก็ไม่อาจทำให้ทั้งสองอย่างเกิดขึ้นในชีวิตของเราได้พร้อมกัน ชีวิตของเราจึงต้องเลือกละทิ้งสิ่งใดสิ่งหนึ่งอยู่เสมอ

4.2.2.3 การคลี่คลายเรื่อง

การคลี่คลายเรื่อง หมายถึง วิธีการแก้ไขปัญหาของ นวนิยาย เรื่องรอยวสันต์ หลังจากที่หมุ่มหมุยตัดสินใจจะไปทำงานที่อื่นดีหรือแต่งงานกับอาจารย์วัฒนชัยดี อาจารย์วัฒนชัยก็แก้ไขปัญหาด้วยการไปขอหมุ่มหมุยกับย่าทั้ง 4 ของเธอด้วยตัวของเธอเอง ดังตัวอย่าง

“ไอ้ฉันดีใจจริง ๆ ที่วันนี้มีคนมาขอหลานสาวเสียที” ย่าใหญ่ประกาศอีก “อาจารย์ไม่ต้องกลัวนะ คนจีนเรารู้ว่าคนเลือกเขาเลือกที่ตัวลูกเขย คนเลือกไม่เป็นเขาเลือกที่สมบัติครอบครัว อาจารย์ไม่ต้องเอาอะไรมามาก ทำตามธรรมเนียมก็พอ”

“แล้วกัน” ถึงคราวฉันต้องร้องขึ้นบ้าง เพราะ “ท่านจะไปกันใหญ่แล้ว อาจารย์เขาไม่ได้หมายความว่าอย่างที่พวกย่าคิดหรอกค่ะ”

“เด็กโง่ ฉันกินเกลี้ยงยิ่งมากกว่าเธอกินข้าว ฉันรู้ว่าเรื่องอะไรเล่นเรื่องอะไรจริงหรอก่อน”

อาจารย์วัฒนชัยช่วยตัวป่วนกระแอมขึ้นอีกที แล้วหันไปทางพวกย่า

“ผมขอบพระคุณในความหวังดีของพวกย่า ส่วนผมเองก็ได้แต่หวังว่าหลานสาวคุณย่าจะไม่รังเกียจผม”

(รอยวสันต์. 2551 : 305)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า อาจารย์วัฒนชัยแก้ปัญหาให้กับหมู่หมุยด้วยการไปขอหมู่หมุยกับย่าทั้งสี่คนของหมู่หมุยให้อนุญาตให้เขาแต่งงานกับหมู่หมุย ผู้เขียนคลี่คลายเรื่องด้วยการนี้ หมู่หมุยยอมรับว่าจะแต่งงานกับอาจารย์วัฒนชัย และทำงานที่กรุงเทพฯ ไม่ไปต่างประเทศอีก ทำให้ผู้อ่านเห็นถึงความสุขของตัวละครหมู่หมุยและอาจารย์วัฒนชัย

นวนิยาย เรื่อง หัวใจรักเกรตรีไฟน์ ในตอนสุดท้ายของเรื่องกล่าวถึงตอนทศพรจะไปทำงานที่โรงงานต่างจังหวัด เขาไปขอแต่งงานกับคุณวรวเทวี ดังตัวอย่าง

“ผมกำลังจะไปทำงานที่โรงงานของเราตามต่างจังหวัด คงต้องขึ้นล่องระหว่างกรุงเทพฯ กับโรงงานตลอดเวลา แล้วก็ไม่ใช่กับบริหารที่ใส่สูทผูกไทอีกต่อไป คุณคิดว่าจะสามารถมีความสุขกับผู้ชายแบบนี้ไหม”

“แล้วคุณทศพรจะอายุไหมคะที่ต้อง... ต้องมีภรรยาเสีย ๆ แบบคุณนี่ ไม่ใช่สาวตั้งคมแบบคุณพรหมพิไล”

“ไม่เลย ถ้าผมอยากได้ภรรยาแบบนี้ผมคงแต่งงานกับเธอไปนานแล้ว”

(หัวใจรักเกรตรีไฟน์. 2549 : 203-204)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ ผู้เขียนคลี่คลายเรื่องด้วยการให้พระเอกแต่งงานกับคนรัก และทำงานที่โรงงานในต่างจังหวัด ทำให้ผู้อ่านเข้าใจว่าการแต่งงานเป็นเรื่องของความรัก ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับเงินทอง หน้าตาและการประกอบอาชีพ

4.2.2.4 การปิดเรื่อง

การปิดเรื่องเป็นส่วนสำคัญของเนื้อเรื่อง การปิดเรื่องเป็นบทสรุปของเนื้อเรื่องทั้งหมด เพราะฉะนั้นการปิดเรื่องจึงเป็นส่วนที่สร้างความประทับใจให้ผู้อ่าน

นวนิยายเรื่อง รอยวสันต์ ผู้เขียนปิดเรื่องด้วยความสุขของตัวละครหมู่หมุยกับอาจารย์วัฒนชัย ทำให้ผู้อ่านอ่านแล้วได้รับความพอใจต่อเรื่อง ดังตัวอย่าง

ทุกคนพูดอวยพรให้ฉันใหญ่ แล้วค่อยกลับไปถกเรื่องงานแต่งงานของฉัน ฉันกินสนุกสนาน ซึ่งฉันเองรู้สึกว่ายังไม่ใกล้ความจริงเลย “ใครว่า เด็กโง่

เธอผ่านขั้นตอนที่สำคัญที่สุดไปแล้วละ ต่อไปนี้ก็แค่พิธีกรรมเท่านั้นเอง”
 เอม แล้วนี่มันควรดีใจไหมนะที่จะได้พ้นจากอ้อมอกพวกย่าแล้ว “ไม่มีทาง”
 อาจารย์วัฒน์ช่วยพูดกับฉันในวันต่อมา “พวกเราไม่มีทางหนีพวกย่าพ้นหรอก และ
 เราจะไม่หนีด้วย จริงไหม

(รอยวสันต์. 2551 : 312)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ ผู้เขียนปิดเรื่องด้วยความสุข ทุกคนพูดอวยพรให้คนรักสองคนที่พิ
 ตกลงเรื่องการแต่งงานกันได้ตัวละครทุกตัวต่อไป ผ่านเรื่องที่น่าเศร้าใจหลาย ๆ หนแต่สุดท้ายก็ได้
 เวลาที่มีความสุข คือวันที่ลูกหลานแต่งงาน ผู้เขียนปิดเรื่องด้วยความสุข ทำให้ผู้อ่านมีกำลังใจที่จะ
 ต่อสู้กับเรื่องร้าย ๆ ที่เกิดในชีวิต เพราะหลังจากทุกคนผ่านความทุกข์มาแล้วในที่สุดทุกคนก็ได้รับ
 ความสำเร็จและความสุขตอบแทน

นวนิยาย เรื่อง หัวใจรักเกรตรีไฟน์ ผู้เขียนปิดเรื่องด้วยความสุขของทศพรกับวรเทวี
 หลังจากที่ผ่านมาความทุกข์ยากมาด้วยกัน ดังตัวอย่าง

• เธอหัวเราะเบา ๆ ตรงหน้าอกผม ชีวิตข้างหน้ากับงานที่โรงงานน้ำตาล
 จะเป็นอย่างไรผมยังนึกไม่ออก แต่วันนี้ผมแน่ใจว่าจะมีคนที่ยกย่องเป็นกำลังใจให้
 ผมอยู่เสมอ เท่านั้นที่เพียงพอแล้วที่จะทำให้ชีวิตผมหอมหวานตลอดไป

(หัวใจรักเกรตรีไฟน์. 2549 : 204)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ ผู้เขียนปิดเรื่องด้วยความสุขและความหวังของพระเอกและนางเอก
 เป็นการปิดเรื่องด้วยสุขนานุกรกรรม ซึ่งทำให้ผู้อ่านเห็นว่า หากมีความอดทนและความพยายามใน
 ชีวิตแล้ว จะสามารถผ่านเรื่องเลวร้ายจนพบกันความสุขได้ในที่สุด

จากการศึกษาการปิดเรื่องในวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีน
 กวางตุ้ง ของ ยุวดี ต้นสกุลรุ่งเรือง พบว่า นวนิยาย เรื่อง รอยวสันต์ และนวนิยายเรื่อง หัวใจรัก
 เกรตรีไฟน์ ผู้เขียนปิดเรื่องแบบสุขนานุกรกรรม ซึ่งทำให้ผู้อ่านมีกำลังใจที่จะต่อสู้กับเรื่องร้าย ๆ ที่เกิด
 ในชีวิต เพราะในที่สุดทุกคนก็ผ่านความทุกข์ยากไปได้ จนได้รับความสำเร็จและความสุขเป็น
 ผลตอบแทน

4.2.3 ตัวละคร

ตัวละครเป็นผู้ดำเนินบทบาทตามโครงเรื่องที่วางไว้ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของเรื่อง
 จากการศึกษาวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ของ ยุวดี
 ต้นสกุลรุ่งเรือง ผู้วิจัยจึงแบ่งตัวละครเป็นตัวละครเอกและตัวละครรอง ซึ่งเป็นตัวละครได้คนไทย
 เชื้อสายจีนกวางตุ้ง ได้มีนิสัยและบทบาท ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.2.3.1 นวนิยาย เรื่อง รอยวสันต์

นวนิยาย เรื่อง รอยวสันต์ แข่งเป็นตัวละครเอกในเรื่อง แข่งเป็นหนึ่งในเด็กหญิงสี่คนที่ออกจากบ้านมาถึงประเทศไทย เธอคือเด็กหญิงที่ใหญ่โตที่สุดในกลุ่มเด็กหญิงสี่คน เพราะฉะนั้นเธอมีหน้าที่ดูแลน้องสาวสามคนและมีความรับผิดชอบตามที่พ่อแม่สั่งไว้ ดังตัวอย่าง

แข่งเขยิบตัวเข้าไปกอดน้องสาวร้องไห้เบา ๆ ด้วยความคิดถึงแม่และย่า ขึ้นมาจับใจ สงสารเก่งที่ไม่มีใครอยู่ช่วยเหลือในช่วงเวลาสำคัญนี้ และไม่มีใครสั่งสอนให้เธอรู้จักดีชั่วของความเป็นผู้ใหญ่แข่งจึงต้องรับผิดชอบยิ่งใหญ่ อีกประการหนึ่งนับแต่วันที่ลงเรือมาจากหมู่บ้าน วันนั้น แข่งเพียงดูแลหาเรือให้ถูกลำและคุณ้องไม่ให้พลัดหลงแต่วันนี้ เธอต้องนำทางชีวิตของเก่งไม่ให้ตกลงไปในหลุมอันน่ากลัวของความรักและความใคร่”

(รอยวสันต์. 2551 : 115)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า เพราะแข่งกับเก่งออกจากบ้านถึงประเทศไทยซึ่งต้องดูแลตัวเอง และแข่งเป็นคนที่มีความรับผิดชอบและดูแลน้องสาวเก่งด้วยความตั้งใจ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ แต่ก็พยายามดูแลน้องสาวอย่างละเอียด แข่งจึงเป็นตัวละครที่มีนิสัยด้วยความรับผิดชอบและดูแลน้องสาวอย่างตั้งใจ เธอจึงเป็นตัวละครแบบกลมเนื่องจากมีนิสัยเหมือนมนุษย์ธรรมดาที่มีสิ่งที่ดีและไม่ดีอยู่ในตัวเอง

ตัวละคร โหว เป็นเด็กหญิงคนที่ยาวน้อยที่สุดในกลุ่มเด็กหญิงสี่คนที่ออกจากบ้านมาถึงประเทศไทย เธอเป็นเด็กหญิงที่น่ารักและมีความงดงาม เพราะฉะนั้นเธอจึงได้มีโอกาสทำงานเป็นคนรับใช้ในบ้านนายญี่ปุ่นยามาคะ และหลงรักนายยามาคะทั้งหัวใจ ดังตัวอย่าง

ไม่รู้ ฉันไม่รู้ ถ้ารู้ฉันคงไปตามหาแล้ว ถึงนายจะไปออกรบหรือกลับไป ญี่ปุ่นฉันก็จะไปตามหานาย ชีวิตฉันเมื่อไม่มีนายก็เหมือนกับไม่มีจุดหมาย ฉันถือว่าความรักของฉันอยู่เหนือเหตุผลและความลำบากทั้งมวล ขอเพียงได้รับใช้นายยามาคะฉันก็พอใจแล้วไม่เหมือนสาวสมัยนี้หอรอก ทำไมความรักต้องเป็นการต่างตอบแทนด้วย ฉันยังเสียใจมาจนถึงทุกวันนี้ที่ไม่ได้ถามนายสักคำว่า จะไปไหน

(รอยวสันต์. 2551 : 141)

จากคำพูดของโหวแสดงให้เห็นถึงความรักของโหวต่อนายยามาคะ โหวเป็นคนใจดีและมีน้ำใจ ทำทุกสิ่งทุกอย่างด้วยความพยายามของตัวเองและมุ่งมั่นในความรัก ตัวละครโหวจึงเป็นตัวละครที่มีนิสัยด้วยความรับผิดชอบต่อความรัก เธอจึงเป็นตัวละครแบบกลมเนื่องจากมีนิสัยเหมือนมนุษย์ธรรมดาที่มีสิ่งที่ดีและไม่ดีอยู่ในตัวเอง

นวนิยาย เรื่อง รอยวสันต์ ตัวละคร หมุ่มหมุย เป็นตัวละครเอกที่ปรากฏในเรื่อง เป็นตัวละครที่ช่วยเหลือเรื่องและความคิดเห็นหรือการพูดเป็นแนวคิดสำคัญของเรื่อง และเป็นตัวละครที่ด้วยนิสัยที่ชอบคิดเรื่องที่มาเกินไป ดังตัวอย่าง

“คุณไม่อยากให้ฉันไปไซ้ไหมคะ” ฉันทามออกไปตรง ๆ ลึก ๆ แล้วหวังจะได้ยินเขาพูดว่า “ไซ้ อย่าไปเลย” แต่อาจารย์ยกไหล่หนีคหนึ่ง เขานิ่งแล้วคิดอ่อนจะตอบซ้ำ ๆ “ผมไม่คิดว่าตัวเองจะมีอิทธิพลกับคุณขนาดนั้น” ก็นี่แหละ ทำไมเขาจึงเรื่องมากขนาดนี้ก็ไม่รู้ บางทีนะ บางทีหากเขาจะตอบอย่างกระตือรือร้นว่า “ไซ้ อยู่ที่นี่เถอะครับ ผมอยากให้คุณอยู่ที่นี้มากกว่า” ฉันทก็คงจะอยู่จริง ๆ ยอมตกงานสักสามเดือนเพื่อหางานใหม่ด้วยเห่า แต่เขาก็ชอบยกท่า ฉันทจึงต้องไว้ท่าบ้าง “ไม่มีใครเขาสนใจหรอกค่ะว่าฉันจะอยู่หรือไปไหน คนโศกคดีตรงนี้แหละค่ะ” “นี่คุณพูดเองนะ คุณนี่เป็นคนเรื่องมากรู้ใหม่ พอใคร ๆ เขาอยากให้คุณทำงานอยู่เมืองไทย คุณก็จะไป แล้วตอนนี้จะว่าไม่มีใครสนใจคุณได้อย่างไร” ฉันทนี่หรือคนเรื่องมาก น่าขัน ฉันทกลับเห็นว่าเขาเรื่องมากต่างหาก ตกลงว่าวันนี้เราเลย ไม่ค่อยได้ข้อสรุปอะไรเป็นแก่นสาร นอกจากความขุ่นใจที่กรุ่น ๆ อยู่ในหัวใจฉันทตลอดทั้งสัปดาห์

(รอยวสันต์. 2551 : 57-58)

จากบทสนทนาระหว่าง หมุ่มหมุยกับอาจารย์วัฒนชัยแสดงให้เห็นถึง หมุ่มหมุยเป็นคนที่คาดหวังจากคนอื่น ๆ และเป็นคนที่ชอบคิดเรื่องมากเกินไปจนทำให้ตัวเองกับคนอื่นก็วุ่นวายใจเหมือนกัน ซึ่งทำให้ตัวเองตัดสินใจแต่งงานกับอาจารย์วัฒนชัยไม่ได้สักที ตัวละครหมุ่มหมุยจึงเป็นตัวละครที่มีนิสัยด้วยคาดหวังจากคนอื่นและชอบคิดเรื่องมากเกินไป เธอจึงเป็นตัวละครแบบกลมเนื่องจากมีนิสัยเหมือนมนุษย์ธรรมดาที่มีสิ่งที่ดีและไม่ได้อยู่ในตัวเอง

นวนิยาย เรื่อง รอยวสันต์ ตัวละคร เก้งเป็นตัวละครรองที่ปรากฏในเรื่อง เมื่อแข่งลาออกจากงานจากบ้านไร่ราว เก้งจึงชวนแข่งมาอยู่กับเธอกับสามมีแสง เพราะเก้งหวังว่าจะมีคนอื่นมาดูแลพี่สาวเธออย่างดี ดังตัวอย่าง

“อ้าว ก็ฉันกลัวว่าอาน้ำจะไม่สบายใจ”
 “แสงต่างหากที่เขาจะไม่สบายใจ”
 “ใครว่า แสงเขาไม่มีปากเสียงอะไรหรอก”
 “ตอนนี้ยังไม่มี แต่อยู่ไปนานก็จะมี”
 “โอ๊ย อาน้ำทำไมดื้อแบบนี้ ไปอยู่คนเดียวแล้วอาน้ำจะอยู่อย่างไร เจ็บป่วยขึ้นมาจะทำอย่างไร ใครจะดูแล เคยคิดบ้างไหม”

(รอยวสันต์. 2551 : 57-58)

จากบทสนทนาระหว่างแข่งกับเก่งแสดงให้เห็นถึง เก่งเป็นคนที่มีรู้จักดูแลคนอื่น ๆ เมื่อรู้ว่าว่าแข่งลาออกจากงานจากครอบครัวใหญ่ ไม่มีงานทำไม่มีเงินเดือนและอยู่คนเดียวไม่มีคนดูแลจึงชวนแข่งมาอยู่กับครอบครัวของเธอ ไม่ว่าแข่งเคยคัดค้านเก่งแต่งงานกับเส่ง ตัวละครเก่งจึงเป็นตัวละครที่มีนิสัยด้วยรักพี่สาวและดูแลคนอื่น ๆ ได้ดี เธอจึงเป็นตัวละครแบบกลมเนื่องจากมีนิสัยเหมือนมนุษย์ธรรมดาที่มีสิ่งที่ดีและไม่ได้อยู่ในตัวเอง

นวนิยาย เรื่อง รอยวสันต์ โหวเป็นตัวละครที่ทำงานเป็นเด็กรับใช้ที่คลินิกของเจ้านายคนเชียงใหม่ งานในคลินิกทำให้โหวเหนื่อยมาก แต่เธอก็พยายามหาวิธีที่จะทำงานให้ดีขึ้น ดังตัวอย่าง

แต่สำหรับซักผ้าต้มน้ำนั้นพอนานวันเข้าโหวก็คิดหาวิธีการทำงานที่รวดเร็วยิ่งขึ้น คือเมื่อผ้าที่ต้มเย็นลงแล้วเธอก็เอาน้ำใส่กะละมังใหญ่ เทผ้าลงไปรวมกันใช้เท้าเหยียบไปมาจนหมดฟองสบู่ ด้วยวิธีนี้จึงทุ่นแรงมือไปได้มากและไม่เมื่อยหลังจากการนั่งยอง ๆ ด้วย พอตกตอนบ่ายเธอก็รีบเก็บผ้าที่กำลังหมาดมารีดเสียก่อนที่จะตากแดดจนแห้งกรอบ

(รอยวสันต์. 2551 : 177)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า โหวทำงานด้วยความขยันโหวทำงานที่คลินิกซึ่งต้องใช้ผ้าจำนวนมากมาย เพราะเหตุนี้ เธอต้องขยันทำงานและพยายามหาวิธีซักผ้าที่ทำให้งานของเธอทำได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ตัวละครโหวจึงเป็นตัวละครที่มีนิสัยด้วยความขยันทำงานและมีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ตัวเองทำ เธอจึงเป็นตัวละครแบบกลมเนื่องจากมีนิสัยเหมือนมนุษย์ธรรมดาที่มีสิ่งที่ดีและไม่ได้อยู่ในตัวเอง

นวนิยาย เรื่อง รอยวสันต์ อาถายเป็นตัวละครรองที่ปรากฏในเรื่อง เธอเป็นคนจีนที่ออกจากบ้านตั้งแต่เด็กเพื่อมาหากินในประเทศไทย และส่งเงินกลับไปเลี้ยงครอบครัวที่ประเทศจีน ดังตัวอย่าง

อาถายถอนใจกับข่าวนั้นเพราะนั่นหมายถึงว่า วันเวลาที่จะได้กลับบ้านต้องเนิ่นนานออกไปอีก หรืออาจจะกลับไม่ได้เพราะได้ข่าวลือว่าพรรคคอมมิวนิสต์จีนไม่ยอมให้คนจีนโพ้นทะเลกลับบ้าน หลายปีที่ผ่านมาอาถายก็เช่นเดียวกันกับคนจีนโพ้นทะเลเกือบทุกคน ที่ได้แต่ส่งเงินกลับบ้านเท่านั้น เงินเล็กน้อยที่ต่างพร้อมใจกันฝากกลับไปบ้านเกิดคือทุนยิ่งใหญ่ของการอยู่รอดในประเทศนั้น

(รอยวสันต์. 2551 : 162)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า อาถายแสดงความกตัญญูด้วยการส่งเงินกลับบ้านเกิดที่ประเทศจีนอย่างสม่ำเสมอ และต้องการแสดงความกตัญญูมากขึ้นด้วยการกลับไปเยี่ยมพ่อแม่บ้าง

แต่ก็ทำไม่ได้ ตัวละครอาจจึงเป็นตัวละครที่มีนิสัยด้วยความกตัญญูต่อพ่อแม่ไม่ว่าอยู่ต่างดินแดน เธอจึงเป็นตัวละครแบบกลมเนื่องจากมีนิสัยเหมือนมนุษย์ธรรมดาที่มีสิ่งที่ดีและไม่ดีอยู่ในตัวเอง

4.2.3.2 นวนิยายเรื่อง หัวใจรักเกรศรีไฟน์

นวนิยาย เรื่อง หัวใจรักเกรศรีไฟน์ ทศพร หรือ ใจ เป็นตัวละครเอกที่ปรากฏในเรื่อง ชายหนุ่มเติบโตมาในตระกูลชาวจีนกวางตุ้งซึ่งครอบครัวทำธุรกิจพันล้าน เมื่อเศรษฐกิจฟองสบู่พังครืน ธุรกิจของครอบครัวล่มสลายเหลือเพียงโรงงานน้ำตาลที่ชายหนุ่มต้องกอบกู้ และรักษาให้ได้ ดังตัวอย่าง

“คุณลุงอย่าให้ผมต้องรออีกเลย กิจการของคุณลุงต้องแก้ไขโดยด่วน จะไปหวังพึ่งสิ่งที่ยังมาไม่ถึงไม่ได้แล้ว คอนโดของคุณลุงถ้าไปไม่ไหวก็ต้องประกาศขายออกไปเพื่อตัดหนี้ ผมว่าขายตอนนี้ยังได้ราคาต้องรีบขาย ต่อไปไม่แน่ว่าถ้าเหตุการณ์ไม่ดีคอนโดฯ ของคุณลุงจะไม่มีราคาด้วยซ้ำ” ผมก็พูดของ ผมตรง ๆ อย่างนี้แหละ ตานั่นโกรธผมมาก แต่ก็ยังนั่งเข้าซื้ออยู่จนผมต้องลุก เดินหนีไปคือ ๆ อยู่บ้านใคร ๆ เขาหาว่าผมเป็นพวกพรีฟิไรมาก”

(หัวใจรักเกรศรีไฟน์. 2549 : 42)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ ทศพรเป็นตัวละครมีนิสัยและพฤติกรรมที่ชอบพูดคุ้ยตรง ๆ เป็นคนที่มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความรับผิดชอบ เขาพูดความจริงตรง ๆ กับคนอื่น ๆ นอกจากนี้ เมื่อเกิดวิกฤตในสังคมไทย เขาก็พยายามหาทางเพื่อรักษาธุรกิจของครอบครัวอย่างดีที่สุด ตัวละคร ทศพร หรือ ใจ จึงเป็นตัวละครที่มีนิสัยด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและมีความรับผิดชอบ เขาจึงเป็นตัวละครแบบกลมเนื่องจากมีนิสัยเหมือนมนุษย์ธรรมดา ที่มีสิ่งที่ดีและไม่ดีอยู่ในตัวเอง

นวนิยายเรื่อง หัวใจรักเกรศรีไฟน์ นางเอกคุณวรินทร์เป็นผู้หญิงที่มาจากครอบครัวบ้านนอก แต่เธอเป็นคนที่มีรู้จักมารยาท ตั้งใจและอดทนทำงานด้วยความขยัน ดังตัวอย่าง

คุณวรินทร์บอกผมอย่างนั้น แล้วก็คอยตามต้นฉบับจากคนนั้นคนนี้อยู่ไม่ขาดพวกหลาน ๆ แย่งกันเขียนเรื่องลงหนังสือยกใหญ่ บางคนเขียนเป็นกลอน บางคนเขียนเรื่องความทรงจำที่มีต่อคุณปู่คุณตาและคุณทวด ส่วนพวกพี่สาวคอยเลือกรูปสวย ๆ เอามาลงหนังสือ จากที่ตอนแรกเอาเฉพาะรูปงานศพ เคียวนี้บานปลายกลายเป็นรูปแต่ครั้งโบราณ และแรก ๆ หากันแต่รูปท่านประธาน แต่ทำไปทำมากลายเป็นเอารูปตัวเองมานั่งคู่กันเฮฮา ท่ามกลางความอ่อนใจของคุณวรินทร์ เพราะเสียเวลามากเหลือเกิน แต่ท่านทั้งหลายไม่ได้คิดอย่างนั้น กลับสนุกกับการพูดถึงเรื่องเก่า ๆ กันทุกวัน แต่น่าแปลกที่คุณวรินทร์แกมี

ความสามารถเอาเรื่องไม่เป็นเรื่องที่ทุกคนคุยกันเสามาทำให้เป็นเรื่องได้ตั้งหลายหน้ายก

(หัวใจรักเกรศรีไฟน์. 2549 : 48-49)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ วรเทวีเป็นตัวละครมีนิสัยและพฤติกรรมที่ทำงานด้วยความตั้งใจ มีความอดทนและความรับผิดชอบต่อสิ่งที่เธอทำอยู่อย่างมีความรับผิดชอบยิ่ง ตัวละครวรเทวีเป็นตัวละครที่มีนิสัยด้วยความตั้งใจ มีความอดทนและความรับผิดชอบ เธอจึงเป็นตัวละครแบบกลมเนื่องจากมีนิสัยเหมือนมนุษย์ธรรมดา ที่มีสิ่งที่ดีและไม่ได้อยู่ในตัวเอง

นวนิยาย เรื่อง หัวใจรักเกรศรีไฟน์ แม่ของทศพร เป็นตัวละครรองที่ปรากฏในเรื่อง เป็นภรรยาของเจ้านายตระกูลชาวจีนกวางตุ้งซึ่งครอบครัวทำธุรกิจพันล้าน เป็นคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งแท้ ๆ ที่ปรากฏในเรื่อง ดังตัวอย่าง

“คนจีนเขาว่า ผู้หญิงเดินมองฟ้า ผู้ชายก้มหน้าดูดิน คบยากนะเอาไว้”

“คนจีนเขาว่าคนหน้าใหญ่ปากกว้างนะ เป็นคนมีบุญวาสนานะเอาไว้
แถมสะทอกใหญ่ด้วย ถือว่าเป็นคนมีทรัพย์และเก็บเงินอยู่ลูกสาวเค้าเฮง
คินะ”

(หัวใจรักเกรศรีไฟน์. 2549 : 8-9)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ แม่ของทศพรเป็นตัวละครที่นับถือความเชื่อของคนจีนกวางตุ้งอย่างจริงจัง ต้องเลือกลูกสะใภ้ปฏิบัติตามความเชื่อของคนจีนกวางตุ้ง เช่น หน้าตาต้องหน้าใหญ่ ปากกว้าง และสะทอกใหญ่ แม่ทศพรนับถือเรื่องนี้ก็เพราะว่าเธอหวังว่าลูกชายได้ภรรยาเป็นคนที่ดี และสามารถช่วยลูกชายและครอบครัวได้ ตัวละครวรเทวี เป็นตัวละครที่มีนิสัยดูแลลูกชายและครอบครัวอย่างดี เธอจึงเป็นตัวละครแบบกลมเนื่องจากมีนิสัยเหมือนมนุษย์ธรรมดา ที่มีสิ่งที่ดีและไม่ได้อยู่ในตัวเอง

นวนิยายเรื่อง หัวใจรักเกรศรีไฟน์ พี่สมบุญเป็นตัวละครรองที่ปรากฏในเรื่อง เป็นลูกชายของภรรยาหลวงของเจ้านายกวางตุ้งซึ่งครอบครัวทำธุรกิจอย่างร่ำรวย เป็นพี่ชายของทศพรที่ปรากฏในเรื่อง ดังตัวอย่าง

งานที่โรงงานตอนนี้กำลังต้องการคนทำด้านเอนเนอจีเซฟวิ่ง เราต้องคุม
ต้นทุนเพื่อสู้กับค่าเงินที่ผันผวน และยังต้องสร้างความน่าเชื่อถือให้เข้ากับการค้า
ยุคใหม่ จึงต้องดูแลด้านประสิทธิภาพพลังงานและควมมีมาตรฐานของตัวสินค้า
โรงงานเป็นของพ่อสร้างขึ้นมา ถ้าลูกคนไหนสามารถช่วยให้กิจการก้าวหน้าได้
พ่อคงดีใจ ถ้าอาชีพรักงาน โรงงานก็มาช่วยกัน

(หัวใจรักเกรศรีไฟน์. 2549 : 161)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ พี่สมบุรณ์เป็นตัวละครที่มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความรับผิดชอบไม่ว่าทศพรไม่ใช้ลูกชายจากแม่คนเดียวกัน แต่เพื่อร่วมแรงร่วมใจรักษาโรงงานของพ่อที่สร้างขึ้น เขาก็ชวนทศพรมาช่วยงานโรงงานด้วยกัน ตัวละครพี่สมบุรณ์เป็นตัวละครที่มีนิสัยด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและมีความรับผิดชอบต่อกิจการของครอบครัวอย่างจริงจัง เขาจึงเป็นตัวละครแบบกลมเนื่องจากมีนิสัยเหมือนมนุษย์ธรรมดาที่มีสิ่งที่ดีและไม่ได้อยู่ในตัวเอง

จากการศึกษาตัวละครที่ปรากฏในวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ของ ยุวดี ต้นสกุลรุ่งเรือง ผู้เขียนได้สร้างตัวละครด้วยนิสัยและพฤติกรรมที่สอดคล้องกับคุณลักษณะของตัวละครและสอดคล้องกับเรื่อง และเป็นตัวละครที่ช่วยสื่อแนวคิดสำคัญของเรื่องให้โดดเด่นขึ้นด้วย

4.2.4 ฉาก

ฉาก เป็นสถานที่เกิดเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ตามโครงเรื่องที่สร้างขึ้น ฉากมีความสำคัญในฐานะเป็นภาพรวมของเรื่อง จึงจำเป็นต้องพิจารณานำเสนอฉากให้เหมาะสม จากการวิเคราะห์หลักการเขียนวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีของวรรณกรรมที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งของ ยุวดี ต้นสกุลรุ่งเรือง สามารถแบ่งฉากที่โดดเด่นด้าน 3 ฉาก คือ ฉากในบ้าน ฉากตลอดและฉากที่ทำงาน

4.2.4.1 ฉากในบ้าน

ในนวนิยาย เรื่อง รอยวสันต์ ผู้เขียนบรรยายฉากในบ้านด้วยการให้รายละเอียดของภาพในบ้านที่ชัดเจนจนผู้อ่านสามารถเห็นภาพบ้านและสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัวบ้านได้อย่างชัดเจนดังตัวอย่าง

มุมห้องด้านที่ติดกับประตูหน้าบ้านมีโต๊ะไม้ตัวใหญ่ผิวหยาบและเก้าอี้หนักอึ้งหลายตัวตั้งอยู่ นั่นเป็นพื้นที่ของผู้ชาย พ่อกำลังนั่งคุยกับเพื่อนบ้านกลุ่มเล็ก ๆ มีแต่น้องชายสองคนเท่านั้นที่กล้าเข้าไปเดินป่วนเบียดแถม ส่วนแข่งและน้องสาวอีกสองคนถูกสั่งนักหนาไม่ให้เข้าไปยุ่งย่ามกับพวกผู้ชาย เพราะที่ทางของผู้หญิงอยู่ในครัว

(รอยวสันต์. 2551 : 20)

จากตัวอย่างดังกล่าวเห็นได้ว่า ในครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง เฟอร์นิเจอร์ที่อยู่หน้าบ้านคือโต๊ะไม้ตัวใหญ่และเก้าอี้ตั้งอยู่ เป็นพื้นที่ของผู้ชาย แต่พื้นที่สำหรับผู้หญิงคือห้องครัว จากฉากทำให้ผู้อ่านเข้าใจว่า ฐานะของผู้ชายคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งกับผู้หญิงคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งมีความแตกต่างกัน ผู้ชายมีหน้าที่ดูแลเรื่องที่สำคัญในครอบครัวจึงมีพื้นที่ในบ้านอยู่

ด้านหน้าบ้าน ส่วนหน้าที่ของผู้หญิงก็คือดูแลผู้ชายอย่างเต็มที่ พื้นที่ในบ้านจึงอยู่ส่วนด้านหลังคือในครัว

นวนิยาย เรื่อง หัวใจรักเกรศรีไฟน์ ผู้เขียนบรรยายจากบ้านของคุณวรเทวี ว่าเป็นบ้านในชนบทแต่มีขนาดใหญ่โตมาก ดังตัวอย่าง

เราสองคนเดินผ่าน โรงงานขนาดย่อมแบบที่พอจะเรียกได้ว่าเอสเอ็มอีเลยไปทางหลังซึ่งเป็นบริเวณ โล่งกว้างขวาง และมีบ้านตั้งอยู่อีกหลายหลังในลักษณะสร้างชั้นต่างกรรมต่างวาระกันไป บางหลังจึงเก่าแบบดั้งเดิม และอีกบางหลังใหม่เอี่ยมหลังคากระเบื้องสีสวยเขียว เจ้าของสถานที่เดินนำผมไปที่บ้านไม้กลางเก่ากลางใหม่แต่ใหญ่โต โอ้อ่าหลังหนึ่ง เป็นหลังเดียวกับที่เคยมาแล้ว แต่วันนี้ดูแปลกออกไปเพราะได้ดู โถงผิวดา และมีรถจอดอยู่สามคัน คันหนึ่งคือรถของคุณวรเทวีนั่นเอง ส่วนอีกสองคันเป็นรถกระบะและรถออฟโรดที่ห้อยยอคฮิต

(หัวใจรักเกรศรีไฟน์. 2549 : 143-144)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า บ้านคุณวรเทวีตั้งอยู่ในชนบท สภาพของบ้านเธอใหญ่โตโอ้อ่า ผู้เขียนบรรยายจากบ้านของวรเทวี ทำให้ผู้อ่านเห็นถึงฐานะของคุณวรเทวีเป็นผู้หญิงที่แม้จะอยู่ในชนบทแต่ครอบครัวที่มีบ้านหลังใหญ่และมีหลายหลัง มีรถใช้

4.2.4.2 ฉากในตลาด

นวนิยาย เรื่อง รอยวสันต์ ผู้เขียนบรรยายจากตลาด เมื่อกล่าวถึงเด็กหญิงสี่คนที่เพิ่งมาถึงประเทศไทยใหม่ ดังตัวอย่าง

ตลาดในบางกอกมีอาหารสดอาหารแห้งขายกันอุดมสมบูรณ์ ที่แผงขายผักมีผักสดกองปูจนเต็มแผง ที่แผงขายปลามีปลาหลากหลายชนิดกองทับถมกันแน่น และที่โต๊ะขายหมูสีแดงวางหางอยู่บนเชิงล้วนชิ้นใหญ่หนักอึ้ง แข็งมุงดูจนละลานตาแล้วคิดถึงย่ากับแม่ไม่ได้ ถ้าที่หมู่บ้านมีอาหารมากมายเยี่ยงนี้คนทั้งสองทำอาหารกันสนุกไป

(รอยวสันต์. 2551 : 105)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ ตลาดในประเทศไทยมีอาหารสดอาหารแห้งมากมาย ที่แผงมีอาหารเต็มแผง มีหมูมีปลา ของที่อยู่ในตลาดอุดมสมบูรณ์มาก แต่ที่ประเทศจีนมีสงครามซึ่งทำให้อาหารการกินหาได้ยากมาก ครอบครัวจึงต้องส่งเธอออกจากบ้านมาถึงประเทศไทยเพื่อทำมาหากิน ผู้เขียนบรรยายด้วยตลาดมีอาหารอุดมสมบูรณ์ ทำให้ผู้อ่านเห็นถึงสมัยนั้นประเทศไทยมี

ความสงบ วิธีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านดีกว่าชาวบ้านในประเทศจีน และเข้าใจว่าเหตุผลที่พ่อแม่แข่งส่งเร่ออกจากบ้านมาถึงประเทศไทยเพราะที่นี่มีงานทำและมีอาหารพอกินด้วย

4.2.4.3 ฉากที่ทำงาน

นวนิยาย เรื่อง รอยวสันต์ ผู้เขียนบรรยายฉากที่ทำงาน สามารถเห็นถึงสภาพแวดล้อมของที่ทำงานของกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งอย่างชัดเจน ดังตัวอย่าง

ไม่ทันที่แดดจะแรง คนทั้งหมดก็พากันเดินมาถึง โรงกลิ้งใหญ่ขนาดสี่คูหา ซึ่งนับว่าใหญ่มากในละแวกนั้น โรงอื่น โดยมากเป็นห้องแถวเพียงห้องเดียว มีชนิดสองห้องแถวอยู่ไม่กี่โรง กลิ่นน้ำมันจี้โล้กลิ้งไหม้จากการเผาเหล็ก และกลิ่นบุหรี่ปะโชยออกมาทันทีที่ย่างเท้าเข้าไปใน โรงกลิ้ง ออชโยนรองเท้าผ้าในมือลงบนพื้น แล้วรีบสวมก่อนจะเดินฝ่าลูกไฟที่กระจายกันหลายจุดตรงหน้า โรงกลิ้งเข้าไปข้างใน

(รอยวสันต์. 2549 : 81)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า โรงกลิ้งของกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งเป็น โรงกลิ้งขนาดใหญ่ และสภาพแวดล้อมของโรงกลิ้งสกปรกมาก มีกลิ่นน้ำมันจี้โล้กลิ้งไหม้ปะปนกันไปหมด เพราะฉะนั้นออชโยนต้องเปลี่ยนรองเท้าเมื่อเข้าไปโรงกลิ้ง ผู้เขียนบรรยายฉากที่ทำงานของโรงกลิ้งซึ่งทำให้ผู้อ่านเห็นสภาพสถานที่ทำงานในโรงกลิ้งแย่มากและสกปรกมาก เพราะฉะนั้นคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งทำงานที่โรงกลิ้งต้องทำงานด้วยความอดทนเป็นอย่างมาก ฉากโรงกลิ้งจึงทำให้ภาพความอดทนของคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งชัดเจนขึ้น

นวนิยายเรื่อง หัวใจรักเกรศรีphine กล่าวถึงฉากที่ทำงานของครอบครัวทศพร สามารถเห็นถึงสภาพที่ทำงานของโรงน้ำตาลว่าเป็นที่ทำงานที่ใหญ่โตและเย็นสบาย ดังตัวอย่าง

ผมจอดรถตรงหน้าตึกสองชั้นอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีแล้ว เป็นตึกที่หน้าต่างรายล้อมอยู่โดยรอบ เพราะสมัยนั้นพ่อบอกว่าอากาศดี แต่ทุกวันนี้บ้านเกล็ดหน้าต่างทุกบานถูกปิดสนิท และตึกอำนวยการทั้งหลังเย็นสบายด้วยเครื่องปรับอากาศ ผมก้าวลงจากรถ สูดลมหายใจยาวก่อนจะผลักประตูกระจกติดฟิล์มดำที่เข้าไปข้างใน แข็งความประสงค์กับรีเซปชั่นว่ามาพบคุณสมบุรณ์ชั้นธนวานิชย์

(หัวใจรักเกรศรีphine. 2549 : 159)

ผู้เขียนบรรยายจากที่ทำงานของทศพร เพื่อแสดงฐานะว่าโรงงานน้ำตาลแห่งนี้เป็นโรงงานขนาดใหญ่ มีที่ทำงานของเจ้าของและพนักงานคนอื่น ๆ ที่ทำงานอย่างสบาย ฐานะทางเศรษฐกิจของเจ้าของอยู่ในขั้นดี

จากการศึกษาจากที่ปรากฏในวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีน กวางตุ้ง ของ ยุวดี ดันสกุลรุ่งเรือง พบว่า ผู้เขียนบรรยายฉากบ้าน ทำให้ผู้อ่านเห็นถึงฐานะของผู้ชายกับผู้หญิงในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนนั้นแตกต่างกัน ผู้เขียนบรรยายฉากตลาด ทำให้ผู้อ่านสามารถเห็นถึงสมัยนั้นประเทศไทยมีความสงบ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านในประเทศไทยดีกว่าชาวบ้านในประเทศจีน และเข้าใจว่าเหตุผลที่คนจีนอพยพเข้ามาในประเทศไทยเพราะเป็นสถานที่ที่มีงานทำและมีอาหารพอกินด้วย ฉากที่ทำงาน โรงกลิ้งที่สกปรกทำให้เห็นว่าคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งทำงานด้วยความอดทน ฉากออฟฟิศของโรงงานน้ำตาลแสดงฐานะทางเศรษฐกิจของโรงงานน้ำตาลเป็นผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี

4.2.5 บทสนทนา

บทสนทนา คือคำพูดที่ตัวละครใช้ในการพูดคุยกัน ซึ่งแสดงความรู้สึกริเริ่มคิดสติสัมปชัญญะ อารมณ์และเจตนาของผู้พูด จากการศึกษาวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง ของ ยุวดี ดันสกุลรุ่งเรือง ผู้เขียนใช้บทสนทนาของตัวละครเป็นการเสนอให้เรื่องให้ดำเนินไปอย่างสนุกสนาน

นวนิยาย เรื่อง รอยวสันต์ ได้กล่าวถึงเมื่อเด็กหญิงสี่คนออกจากบ้านมาถึงประเทศไทย ไม่มีคนที่จะพึ่งพาได้ทุกสิ่งทุกอย่างก็ต้องพึ่งพาตัวเองพวกเขาสนทนากัน ดังตัวอย่าง

“พ่อบอกว่าเราจะไปฮ่องกงก่อนแล้วต่อเรือไปบางกอก จริงไหม”

“ใช่แล้ว”

“ฉันกลัวว่าพวกเราจะหาอาหารไม่เจอดีเลย”

“พูดอะไรแบบนั้น ผู้ใหญ่เขาคุยกันแล้วก็ต้องเชื่อสิ”

“แล้วถ้าไม่เจอดีล่ะ”

“พ่อบอกว่ามีคนกวางตุ้งอยู่ที่สยามเยอะ เราคงมีคนช่วย”

(รอยวสันต์. 2551 : 43)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า “จริงไหม” แสดงให้เห็นถึงกังวลที่มีความสงสัยในเรื่องที่พ่อบอกว่าจะมีคนมารับพวกเธอสี่คนที่ประเทศไทย “ใช่แล้ว” จากคำตอบของเข่งแสดงว่าเธอมั่นใจว่าจะมีคนมารับพวกเธอในประเทศไทยตามที่พ่อบอกไว้ “กลัว” แสดงว่าเธอไม่แน่ใจว่าจะมีคนมารับพวกเธอ

ใหม่จึงทำให้ตัวเองกลัวมาก “พูดอะไรแบบนั้น ผู้ใหญ่เขาคุยกันแล้วก็ต้องเชื่อซิ” จากคำพูดของ อาโหวแสดงว่าเธอเชื่อว่ามีคนมารับพวกเธอแน่ ๆ จากบทสนทนาระหว่างเด็กหญิงสี่คน ผู้อ่านเห็นได้ว่าแข่งกับโหวเป็นคนที่ไม่เชื่อฟังคำสั่งของผู้ใหญ่มาก แต่เก่งกังกโหวไม่ค่อยเชื่อมั่นในสิ่งที่ผู้ใหญ่บอกเพราะว่าเป็นเด็กหญิงที่อายุน้อยกว่าจึงมีความสงสัยและกลัวเรื่องต่าง ๆ

นวนิยาย เรื่อง หัวใจรักเกรตรีไฟน์ กล่าวถึงความขัดแย้งระหว่างทศพรกับแม่ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการแต่งงานที่ทั้งสองคนสนทนากัน ดังตัวอย่างต่อไป

“อยู่เป็น โสคอย่างทีสมบูรณ์ดีกว่า ผมเห็นเรื่องแม่สามีลูกสะใภ้บ้านนี้ แล้วชนหัวลูก มีผมโสคอีกคน บ้านเราจะ ได้มีเรื่องกันน้อยลง เวลาแบ่งสมบัติ ตัวหารก็น้อยลงด้วย”

แต่แม่ผมเค้าหาว่าผมบ้า

“เด็กโง่ อันที่จริงแกน่าจะรีบ ๆ แต่งงานเสียที มีลูกซักสามสี่คนอย่าง พวกรุ่นใหญ่เค้า เราจะได้แบ่งสมบัติท่านประธานมาเยอะ ๆ ไม่งั้นคนอื่นเอาไปหมด”

“คนอื่นที่ไหน ก็ที่ ๆ ผมทั้งนั้น”

(หัวใจรักเกรตรีไฟน์. 2549 : 9)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า “ผม” แสดงให้เห็นว่าทศพรเป็นลูกชายที่รู้จักเคารพแม่ และประโยคที่ว่า “คนอื่นที่ไหน ก็ที่ ๆ ผมทั้งนั้น” แสดงให้เห็นว่าทศพรเป็นคนที่รักครอบครัวอย่างจริงจัง แม้จะไม่ใช่พี่น้องแม่เดียวกัน แต่ก็ยังเป็นครอบครัวเดียวกัน และคำว่า “เด็กโง่” ของแม่ทศพร แสดงให้เห็นถึงแม่ทศพรมีความคิดเห็นที่แตกต่างกับลูกชาย จากบทสนทนาระหว่างทศพรกับแม่ ผู้อ่านเห็นถึงทศพรไม่ยอมแต่งงานตามที่แม่สั่งไว้เพราะรู้สึกกลัวเรื่องเกี่ยวกับลูกสะใภ้กับครอบครัวซึ่งเป็นเรื่องที่ปวดหัวมาก แต่แม่เขาเชื่อว่าการแต่งงานเป็นวิธีที่แบ่งสมบัติจากพ่อมาสู่ครอบครัวทศพร

จากการศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีที่เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งของ ขวดี ต้นสกุลรุ่งเรือง สรุปได้ว่า ผู้เขียนโดยใช้แนวคิดสำคัญของเรื่องสะท้อนให้เห็นถึงกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งเป็นคนที่ช่วยซึ่งกันและกัน มีคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความกตัญญูทวดเทวี ทำให้ผู้อ่านได้มีโอกาสทำความเข้าใจและรู้จักคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้งมากขึ้นจากแนวคิดสำคัญของเรื่อง และผู้เขียนโดยใช้กลวิธีการเปิดเรื่อง ความขัดแย้งในเรื่อง การคลี่คลายเรื่องและการปิดเรื่องได้อย่างน่าสนใจ ผู้เขียนได้สร้างตัวละครที่โดดเด่น และฉากที่แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนกวางตุ้ง และบทสนทนานี้เห็นความสมจริงของตัวละครได้ชัดเจน